

Velja po pošti:

Za celo leto naprej . . . K 28.—
za en mesec . . . " 2.—
za Nemčijo celoletno . . . " 29.—
za ostalo inozemstvo . . . " 35.—

V Ljubljani na dom:

Za celo leto naprej . . . K 24.—
za en mesec . . . " 2.—
V upravljanju mesečno . . . " 1.80

Sobotna izdaja:

za celo leto . . . K 7.—
za Nemčijo celoletno . . . " 9.—
za ostalo inozemstvo . . . " 12.—

SLOVENECE

Inserati:

Enostolpna polovica (12 mm široka in 3 mm visoka ali nje prostor)

za enkrat . . . po 3 v
za dva- in večkrat . . . 15.,
pri večjih naročitih primeren
popust po do ovorn.

Poslano:

Enostolpna polovica po 60 vin.

Izhaja vsak dan izv. emši nedelje in praznike, ob 3. uri pop.

Redna letna priloga vojni red

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rokopisi se ne vračajo; neizbrana pisma se ne
sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74.

Političen list za slovenski narod.

Upravištvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. — Račun
poštne hranilnice avstrijske št. 24.797, ograde 26.511,
bosn.-herc. št. 7563. — Upraviškega telefona št. 188.

Armado povelje našega cesarja in sovražni vojni svet v Rimu.

Naš cesar je 5. januarja izdal na armado in mornarico povelje, v katerem govori o tem, kako so sovražne države odklonile mirovno ponudbo Avstro-Ogrske in njenih zaveznikov ter izjave primerne zaključke. Sovražnik noče miru. Ponudeno roko odklanja. Cesar omenja junaška in slavna dela ter osvojitve, ki so jih v 30 mesecih vojne izvršile armade Avstro-Ogrske in njenih zaveznikov. Sovražne narode njihove vlade še vedno varajo z upanjem, da se more njihova vojna sreča še izpremeniti. Zato je treba nadaljevati vojsko. Naš cesar pravi izrečno: »Se ni dovolj žrtev. Treba je doprinesti novih. Na naše sovražnike pade vsa krivda.« Te besede jasno povedo, s kako težkim srcem se je odločil naš cesar za nadaljevanje boja. Toda druge možnosti ni, dokler kljubovanje naših sovražnikov ne bo strto.

Vedeti treba, da je ljudstvo v zapadnih državah in na Ruskem zelo revolucionarno. Trajni neuspehi na bojiščih, strašne krvne in gospodarske žrtve, pomanjkanje in draginja ogorčajo prebivalstvo sovražnih držav, ki čaka prve ugodne prilike, da se zneše nad svojimi vladami. Ta trenutek neusmiljenega obračuna bo prišel, kakor hitro utihne bojni hrup. Zato se sovražne vlade tako boje miru in ga odričujejo, dokler le morejo. Tu tiči glavni razlog, da so sovražniki odklonili našo mirovno ponudbo in nam ne preostane drugega, nego držati se besed, ki jih je izpregovoril naš cesar v svojem povelju svoji brambni moči: Na vas je sedaj, da še nadalje železno obračunavate s sovražniki!

Tako sme naš cesar po pravici govoriti. Njegove in zavezniške armade so doslej strle vse manjše nasprotnike, velike pa drže daleč v njihovih lastnih deželah tako krepko na uzdi, da se morejo komaj ganiti, kamo-li da bi mogli povzročiti kje resno škodo in ogroziti naše dosedanje vojaške uspehe. Dočim osvajajo naše armade zadnje dele Rumunije, poroča rusko vojno vodstvo na dolgo in široko o praskah poizvedovalnih oddelkov.

Da bi vsaj nekoliko dvignili svoj ugled med nevtrali in znova potolažili svoje narode z velikimi besedami, v čemer so edino mojstri, so sklicali nasprotniki te dni velik posvet v Rimu. Pa že rimski zgodovinar Livij je zapisal o zmagovitem Hanibalovem pohodu

na Španskem besede: »Ko se je Rim posvetoval, je padlo mesto Sagunt.« Isto velja o zadnjem posvetu v Rimu. Dočim so se naši nasprotniki v Rimu posvetovali, delali velike načrte in na posvetih govorili velike besede, so pa naši osvajali na Rumunskem mesto za mestom. Zares, rimski vojni posvet nam ne more niti za hip skaliti zaupanja v našo končno zmago, ki smo si jo že priborili. Spomnimo se samo, kolikokrat so naši sovražniki že tako širokoustno zborovali in napovedovali »odločilno ofenzivo«, »končni udarec« proti nam, a kaj so kje dosegli? Kvečjemu par kilometrov opustošenih tal. Spominjamo le na kratkotrajne ruske uspehe na Gališkem in vzhodnem Pruskem, na malenkostne francoske pridobitve na zapadnem bojišču, na ponesrečeno dardanelsko podjetje. Dobru dža je še do nedavna veljala kot most za skok v Carigrad, danes je v bolgarskih rokah. Saraillova solunska armada je v največjih škripih in nasprotniki ji morajo poslati znatna ojačenja in se tako drugod oslabiti, ali pa jo bo morala vzeti noč, kakor je vzela dardanelsko armado.

Dobro vemo, da merodajni sovražni krogi sami pač že davno več ne računajo na odločilno vojaško zmago; tudi o tem so prepričani, da nas ne izstradajo, zato pa nas skušajo vsaj utruditi. Pa tudi v tem ne bodo uspeli — prej bo njim vsem skupaj sapa pošla nego nam. Za to jamčijo naše hrabre, krepke čete ter zavedna požrtvovalnost celokupnega prebivalstva.

Notranja politika.

Parlament bo sklican v marcu.

Dunaj, 9. jan. V parlamentarnih krogih se sodi, da bo parlament sklican v začetku marca.

Parlamentarno delo.

Dunaj, 9. jan. Slovanska korespondenca poroča: Clam-Martinic pripravlja parlamentarno delo. V tem smislu se je vrtil ministrski svet in tem veljajo tudi pogajanja, ki jih bo vodil ministrski predsednik s posameznimi strankami. V petek je povabil k sebi predsedstvo parlamentarne zveze, v soboto pa ukrajinske poslance. Kot najvažnejšo in najbližjo nalogo smatra vlada vprašanje prehrane in ozadju. V tem oziru obstoje stvarne in osebne težkoče. Razgovori z zastopniki strank imajo namen zagotoviti normalno delo parlamentarnega ustroja in izgotovitev različnih zakonov, ki morajo biti rešeni ustavnim potom.

Kar se tiče vpeljave novega poslovnika,

ki bi omogočil uspešno delovanje zbornice, smatra sedanja vlada — in s tem se strinja z velikimi zborničnimi strankami — to kot notranjo zadevo, ki naj se uredi avtonomno na podlagi dogovora strank. Zbornica si je dala v letu 1873 sama sebi poslovnik, njena dolžnost je in njena pravica, da ga pravočasno in primerno uredi in premeni.

Koncentracija nemških strank.

Dunaj, 9. jan. Korespondenca Austria poroča: Danes je imel pod predsedstvom župana dr. Weisskirchnerja v seji izvrševalnega odbora nemške nacionalne zveze in kršč. socialcev izvoljeni pododsek triurno posvetovanje, da se uredi skupen nastop nemških meščanskih strank kakor tudi da na novo preosnuje v 10 točkah v jeseni 1915 vpostavljeni skupni program. Pri posvetovanjih se je doseglo popolno sporazumljenje vseh udeležencev.

Preurejeni načrt bo predložen klubu v končno odločitev.

Program novega krušnega ministra.

Dunaj, 9. jan. Minister za prehrano polkovnik Höfer je izjavil poročevalcu »N. Fr. Presse«, da predloži jutri svoj od cesarja odobreni program ministrskemu svetu. Cesar se zanima izredno za vse podrobnosti problema prehrane in je zaukazal polkovniku Höferju, naj išče v vseh vprašanjih svojega resorta pot do cesarja.

Na vprašanje, ali bo rumunski plen odstranil bojzen, da bi v spomlad 1917 bilo premalo živil, je odgovoril minister: »Sedaj povem lahko samo to, da računamo na vsak način lahko na izdatno pomoč potom dovoza rumunškega žita, toda treba še nekoliko potrpljenja. V Rumuniji smo dobili žita in koruze in ni dvoma, da bomo dobili svoje del ravnetako kot Nemčija in drugi zavezniki. Toda številke, ki so se dosedaj imenoval v javnosti, moram označiti kot popolnoma netočne. Armadno vrhovno poveljstvo bo razpolagalo koncem januarja s popolnim končnim rezultatom.

Ustvarila se je dalekosežna organizacija, da se žito zbere in privede v skladišča. Glavna stvar je prevoz v Avstrijo. Novo vpostavljene železnice ne funkcionirajo tako kakor v miru. Vseh poškodovanj še nismo mogli popraviti. Glavna pot je sedaj Donava. In če ta do 14. januarja ne zamrzne — kakor druga leta — potem bomo dobili po Donavi velike množine. Žito že dobivamo. To se že razpošilja, kljub temu, da se še ne ve, katero je določeno za Avstrijo, katero za Nemčijo. Jaz mislim, da se ni treba za bližnje mesece nič bati. Vse se bo storilo, da se ne omogočijo tudi lokalni spori. Toda hujše, male nevarnosti bomo vedno imeli. Nočem pojmovati moje naloge birokratično, ampak hočem stopiti v stik s praktiki. Jaz bom dnevno poučen

o položaju v vseh kronovinah in se bom seznanil z željami vseh slojev.

Poljsko vprašanje.

Kakor poročajo »Münchener N. Nachrichten«, je veljalo poltovanje našega zunanjega ministra v Nemčijo predvsem definitivni rešitvi poljskega vprašanja in sicer v prvi vrsti glede novega poljskega državnega sveta.

Dr. Sylvester ne umakne svojega odstopa.

Dunaj, 9. jan. Kakor poroča »Salzburger Volksblatt«, ne prekliče dr. Sylvester vključ soglasni zaupnici nemške nacionalne zveze svoje izjave, da ne misli več kandidirati za zborničnega predsednika. Zastopstvo Solnograda v zbornici obdrži dalje.

Batocki o preskrbi prehrane.

Nemški diktator prehrane pl. Batocki je, kakor poroča »Aftenbladet«, izjavil: Prav, ker se mi je obširno poročalo o zalogah žita v Rumuniji. Rumunske zaloge žita so večje kakor smo pričakovali. Glede na razmere v Avstriji je rekel, da poročila lista »Morningpost« o pomanjkanju živil v monarhiji ne odgovarjajo resnici. Sam sem se nedavno mudil na Dunaju in v Budimpešti. Osebnost sem se prepričal, da ni na Ogrskem nobenih težav. V Avstriji se pridelava nekaj žita premalo. Sklenil se je dogovor o uvozu nekaj stotisočev ton žita iz Nemčije, a svoj delež bo dobivala zdaj Avstrija iz Rumunije; uvoz iz Nemčije zato ne bo več potreben. Mnenje sporazuma, da smo ponudili mir, ker nam grozi lakota, je popolnoma neresnično, kakor vse druge govornice v časopisu sporazuma. Nimamo povoda, da bi skrivali resnico. Ravno tako malo se bojimo izstradanega načrta naših sovražnikov, kakor se ne bojimo njih orožja.

Nove določbe glede bolniškega zavarovanja.

Dunaj, 9. jan. (K. u.) Današnja zbirka državnih zakonov prinaša nove določbe glede bolniške zavarovalne postave. Pričakovane dalekosežnejše preureditve posebej v organizatoričnem oziru in glede obsega zavarovalne dolžnosti, se bodo izvršile poznejši čas.

Zavarovalni prispevki se precej občutno razširijo. In sicer: V interesu našega naraščajočega zvišanja varstva mater in dojenčkov, da se podaljša porodnicam podporni prispevek od štirih tednov na šest tednov, da se uvedejo obligatorične tihe nagrade. Dalje se podaljša bolniško-zavarovalna doba najdalje od 20 tednov na 26 tednov. Istotako se zviša primerno pogrebni prispevek. Istočasno objavljena cesarska naredba v zadevi premembe para-

LISTEK.

Božični dnevi.

(Izvirno poročilo »Slovenec«.)

Tolmiško bojišče.

Božični dnevi pri nas niso potekali popolnoma v znamenju miru. Navidezni mir, ki vlada na soški fronti, in posebno v našem odseku, ni tako popoln in resničen, kot bi mislil kdo. Res, da ni pri nas posebnih dogodkov, tako velikih, kot jih je navajen slišati dan za dnem današnji svet, vendar morajo ravno v tolimskem odseku biti čete pripravljene dan in noč, uro za uro, ker napad sovražnika se po svoji nenadnosti odlikuje ravno pri nas.

Na sveti večer so krepko doneli topovi, baš ko so se ljudje pripravljali k polnočnici. Zvonov ni bilo. Ko smo stopili na prosto, so vtiňali tudi topovi. Mir ljudem na zemlji...

Hujši je bil Silvestrov večer. V trenutku, ko je nastopilo novo leto in si je tisoč src voščilo sreče in toliko zaželjenega in pravičnega miru, je zadivjal v okrilju svečanosti trenutka in teme boj. Topovi so se oglašili južno od Tolmina, okolica Device Marije na Mengorah in ceginjskega polja je bila v pretresujočem ognju. Gore

so vzdahnile v sanjah in vzdihnile. Ogenj je rastel od trenutka do trenutka. Prvi krajec lune, ki je zašel, je vzbudil okolico. V tesnem pričakovanju so žele naše častne straže. Okrog 3. ure po polnoči se je vnel napad, boj meča proti meču, strašno borenje, prepleteno od vpitja napadalcev in branilcev, drdajočih strojnih pušk in zamolklih glasov zadnjih topovskih strellov. Svetloba gostih raket in žarometov je slepila oči. Sovražnik, ki nas je hotel iznenaditi, je bil v tem boju silno trdovraten, naši branilci so se borili levje. Po dolgem boju se je moral sovražnik umakniti in opustiti svoj načrt, ki se je zrušil tudi v novem letu 1917, tudi to leto mu ni prineslo sreče v boju. Tuistam se je nato oglašila puška, zagrmel top... Nad ceginjskim poljem je vladal znova mir. Sence, motene od delnih posameznih strellov, so se plazile in pobirale stekajoče. Novo leto je zrlu kupe mrličev, beseda miru je ležala živa na njih ustnicah, beseda, ki bi jo mi tako radi oživili.

Na novega leta dan so se oglašili le posamezni močejni strelci.

Vreme se je zjasnilo, jasno nebo se je te dni razpelo nad nami. Ljudje so že željno čakali lepih dni, ki so jih veselili. Samo, da je vreme pregorko tu za ta čas. Sneg v gorah se topi. Bog nam daj mir!

—ck—

Goriška realka.

P. Š.

Gorica ni sicer veliko mesto, toda šol ima prav mnogo: cele tri gimnazije, nemško, slovensko in italijansko. Realka, o kateri je govor, je nemška. Poslopje goriške realke je mestna last, stoji v ulici Morelli in sega do Via Giardino, ali kakor smo pred vojsko rekli: corso Verdi. Če greš skozi prehod iz ene omenjenih ulic v drugo, imaš realko pred seboj in na zunanji pogled se ti bo zdela naravnost lepa, imponirata oba hodnika in čedno dvorišče, kjer se dižaki v odmorih lahko igrajo. Notranjost pa je skrajno zanemarjena, posebno šolske sobe v pritličju so pod varko kritiko. Nekdanji goriški mestni očefje se niso mnogo brigali za goriško realko. Dočim so bile italijanske ljudske šole nameščene v prekrasnih stavbah, je realka vedno bolj propadala, a mesto se ji ni moglo odločiti, da bi sezidalo tej važni šoli primerno stavbo. Upajmo, da na razvalinah starega poslopja vstane novo, ki bo odgovarjalo vsem zahtevam tega zavoda.

Realka je imela med vojsko svoje hude čase. Že več tednov pred začetkom italijanske vojske so začeli dižaki odhajati, posebno premožnejši, toda nauk se je nadaljeval do binokstnih počitnic, to je do

21. maja, in le eno uro je bil primaknil točni naš voditelj, a obenem skrbno zabičeval, da poduk zopet začne v sredo po binokstih točno ob osmih. Pa ni prišlo do tega, ker 23. maja je začela italijanska vojska; dižaki in učitelji so se razpršili na vse strani in samo je samevalo stero poslopje, navajeno na mladostni hrup in šum. Italijanske granate poslopju zares niso prizanašale, prihajale so izprva poredkoma, pozneje bolj na gosto, sedaj male, potem zopet velike, vmes šrapnelov, da je bilo svinca in železa polno dvorišče. Hodnik sam je bil zadet trikrat, toda močno zidan je vztrajal. Risarska soba je bila zadeta dvakrat, a škode ni bilo posebnice, ker so bili modeli prenešeni na varno v neko klet. Nesrečen dan je bil 23. november lanskega leta, po krvi je bilo treba gaziti na dvorišču, če si hotel priti v šolo. Par dni pozneje je bil porušen naravoslovni kabinet, polovico ravno ga je padlo v razvaline, a kar ga je še ostalo, je nudilo žalosten pogled. Morebiti nobena italijanska granata v Gorici ni naredila toliko škode, kakor ta; kabinet je hranil prekrasne zbirke, ki so bile po večjem vse uničene. Malokateri srednješolski kabinet bi se mogel postaviti s takimi zbirkami, kakor goriška realka. Že imera nabiralcev nam to svedoči: profesorji Eriavec, Schreiber in Seidl so nosili skupaj od vseh strani sveta. Nave-

grafov 94. in 121. obrtnega reda stoji v zvezi z reformo bolniškega zavarovanja. In sicer se razširi z ozirom potom reforme bolniškega zavarovanja določenega podaljšanja podpore porodnic prepoved vporabe porodnic pri dnevnem obrtnem zaposlenju od štirih na šest tednov. Premembe § 121. obrtnega reda stavijo končno te za združne bolniške blagajne veljavne posebne predpise tudi formalno v skladje z reformo bolniškega zavarovanja.

Gospodarske beležke.

— **Pritožba agrarcev.** Po dunajskih listih posnemamo naslednji dopis nekega okrajnega kmetijskega društva na predsedništvo avstrijske agrarne centrale: »Kmetijsko okrajno društvo je v svoji seji dne 6. decembra t. l. sklenilo izreči avstrijski agrarni centrali posebno zahvalo in popolno soglasje k njenim sklepom z dne 14. novembra t. l. ter k zavzetemu stališču o številnih nerednostih zavodov za promet ob času vojne ter zavrnitvi vedno se ponavljajočih očitanih in pavšalnih sumničenj, ki jih razno časopisje objavlja proti kmetovalcem. Dasi noben drug stan v sedanji vojni ni toliko pretrpetin bi bil tako strogo pod državnim jerobstvom kot ravno kmetijski, brezvestno časopisje kljub temu vsem slojem slika kmeta kot oderuha in mu nakopava sovraštvo. Kake prednosti uživajo drugi stanovi, predvsem industrija, nam osvetljuje dejstvo, da pivovarne izplačujejo po 20 do 45 odstotne dividende in smo jim take dobičke morali omogočiti agrarci s tem, da smo jim morali oddati jermen po 28 K, naši stradalci živini pa smo ga morali odtegniti. Komu na ljubo se je določila cena ovsa, ki ga moramo oddati po 30 K (Op. ured.: sedaj po 28 K), ceno ovsnemu zdobro, ki ostane od mleka ve ovsa in ki naj bi ga dobil kmetovalec po razmerju oddanega žita po primerno nizki ceni pa na 40 K? Pa celo po tej ceni ne dobimo zdobro. Vprašati se moramo tudi, odkod prihaja oves, ki ga moramo žitnim trgovcem plačevati po 240 K za 100 kg. Saj je vendar v obeh državnih polovinah vse žito zaseženo! Vsekako morajo biti odprta tu neka vratica, katerih se žitni trgovec poslužuje v dosegu svojih dobičkov. Vse to se godi spričo vedno čuječih oči postav! — Kateri kmet si more pri tako oderuških cenah nabaviti močnih krmil? Gotovo niti eden. Zato pa redijo vsi erarni zavodi in vojaška krdela prašiče, za katerih rejo se lahko poslužujejo dragih krmil, ker jih mora plačati davkoplačevalec. Ti prašičereji uživajo pri centrali za krmila in pri trgovcih prednost ter se jih najboljšje postreže, medtem ko se druge, ki bi rejo menda bolje razumeli, zaradi pomanjkanja blaga odslavlja. Na ta način mora rejec gledati, kako njegove plemenske živali nazadujejo in jih mora oddati predčasno v mesnico. Kar bo še plemenskega blaga ostalo, gotovo ne bo zamoglo naše reje zopet upostaviti, četudi bo enkrat dovolj krmil na razpolago. — Najnižanje cene za mleko še dolgo ne bo mogel nihče misliti, razven predsednika centrale za krmila, ki je sicer večkratni kmetijski posestnik, pa ga mi k našemu stanu ne moremo prištevati, ker je pred kratkim izjavil v nekem zborovanju industrijalcev svojim mirnim poslušalcem, da se mleko mora poceniti. Ne moremo si drugega misliti, kot da so stroški za rejo mlečne živine pri gospodih v takih službah

znatno nižji kot pri drugih kmetih. — Tudi naj bi se prikrajšal monopol vnovčevalnice za živino, ki pri prodaji živine vsak riziko prevzame na kupca, in naj bi se brezpogojno kmetom dovolil prosti nakup živine tudi izven dežele. — Končno bi silno radi vedeli, če je njegovi ekselenci gosp. kmetijskemu ministru o teh razmerah kaj znane in ako je v tej smeri od njega pričakovati odpmoči.

— **Posvetovalnica za nakup in prodajo kmečkih posestev** so ustanovili v kraljevini Šaški. Posvetovalnica ima namen vdovam po padlih vojaki, vojakom in drugim svetovati pri kmetovanju in pri nakupu in prodaji zemlje. Dalje svetuje tudi z ozirom na denarne razmere, sestavlja in odobruje prodajne in kupne pogodbe itd.

— **Deželno mesto za krmila** nakazuje krmila iz raznih domačih mlinov in oddaja razna krmila po vrsti, kakor se mu nakažejo, z Dunaja. Kakršno žito se po mlinih melje, take otrobi ima na razpolago in take otrobi mora oddajati. V teh razmerah ni mogoče izbirati otrobov, sicer bi trpela vsa preskrba. Pšeničnih otrobov je v zadnjem času prav malo. Sedaj je dunajska centrala nakazala tudi prosene otrobi in nekaj ajdove krmilne moke. Rženi otrobi se tudi semintja dobe. Kakor rečeno, pa ni mogoče izbirati, ker je premalo otrobov ene vrste na razpolago in ker bi morale stranke predolgo na nje čakati, da bi jih dobile. Po drugi strani je treba pa tudi druge vrste otrobi odvzeti. Pomisliti je, da so potrebne ogromne množine, zaloge so pa prav pičle. Danes je treba vzeti vse, kar se dobi in kjer se dobi. Deželno mesto se sicer po možnosti ozira na vse želje naročnikov, vendar pa ne more vsem ugoditi, ako naj zadostna preskrba ne trpi. Kakor si krmil ne moremo izbirati, če jih hočemo dobiti, tako si tudi mlinov ne moremo izbirati, iz katerih naj bi dobivali potrebna krmila. Novomeška okolica n. pr. bi rada dobivala potrebne otrobi iz Germovega mlinu, toda teh otrobov je dosti premalo za to okolico in se morajo od zunaj pošiljati. — Deželno mesto ima sedaj v zalogi tudi ogrščične tropine in koruzne tropine, katere je posebej naročilo.

— **Nov način za mletove ovsa.** Posrečilo se je priti do novega načina mletve ovsa za porabo kot moko v človeško hrano. Način je povsem enostaven. Pred mletvijo se oves namoči in zopet osuši, nato pa se ga odda v pivovarne, da se mu tamkaj odstranijo luščine ter gre od tam naravnost v mlin. Upajo, da bo na ta način mogoče oves bolje izkoristiti in da bo dobljena moka mnogo boljše kot dosedaj.

— **Pridelek letošnjega maka** je pod kaznijo dolžan vsakdo nemudoma naznati na »Öl- und Fettzentrale A. G.« na Dunaju, I., Seitzergasse 1, ako ga doslej še ni priglasil.

— **Prepovedan uvoz.** Dne 23. decembra je bila izdana naredba, ki prepoveduje uvoz luksuznih stvari, med katere omenjena naredba prišteva tudi: razne dišave, južno sadje, namizno sadje, gobe, ostrige, rake, kaviar, peneca vina, čokolada, sladkarije, konzerve, lepoticne rastline itd.

— **Prašek za kokoši, da bolje nesejo,** se v mnogih krajih po raznih sleparjih ponuja. Vsi taki praški so brezuspešni in se zato pred nakupom istih svari.

— **V znamenju časa.** V Brombergu je prodal posestnik 88 funtov težko tele po maksimalni ceni in je izkupil zanj 52 mark

in 80 pfenigov. Nekdo drugi pa je izkupil za gos, ki je tehtala 15 funtov, celih 67 m in 50 pf. Gos je bila prodana funt po 4 m 50 pfenigov, t. j. pod maksimalno ceno. Skoraj štirikrat težje tele je vrglo dobrih 50 mark, gos pa neverjetni izkupiček skoraj 70 mark.

— **Vzrok številnemu crkanju prašičev** je baje sol (kuhinska in živinska), ako se jim jo poklada v prevelikih množinah. Vsakemu prašiču se je sme dati na dan k večjemu po 4 do 6 gramov (ne dekaigramov). Pokladienje nad 10 gramov ali 1 dekaigram ali 1 deko po mnenju strokovnjakov že zelo škoduje. V veliko slučajih pa je vzrok crkanju preobilo krmljenje z raznimi mesnimi mokami, ki so navadno zelo osoljene.

— **Za pokončevanje poljskih miši** se dobijo pri kmetijskem kemijskem preskuševališču kulture Löfflerjevega bacila, ki povzroča med mišimi tifus in je za druge domače živali in za ljudi neškodljiv. Navodila za uporabo so vedno naročtvi priložena. To je doslej še najboljšo sredstvo. Strihninovih preparatov skoraj ni mogoče dobiti, ravno tako ne drugih uspešnih sredstev razven ogljikovo kislega barita, ki ga je dobiti pri I. Bockhorni na Dunaju, VI., Grasgasse 3, pri S. Fuchs & Comp. na Dunaju, VII., Zollergasse 21, in pri dr. G. Heiner & Co. na Dunaju, VI., Mollardgasse 69. Te naslove navajamo radi mnogih tozadevnih vprašanj in naj to služi kot odgovor tudi tistim, ki jim doslej še nismo mogli ustreči.

Ogromni dobički ameriških farmerjev. »Neue Rotterdamsche Courant« poroča iz New Yorka, da ameriški poljedelci ne bodo imeli nobene škode zaradi slabe letine, ker bo ta škoda obilo pokrita z visokimi cenami, po katerih prodajajo svoje pridelke. Po mnenju mnogih izvedencev te cene nikakor ne soglašajo z resničnim stanjem stvari. Tako se pripoveduje, da so farmerji prikriji oziroma pridržali velike množine bombaža, da bi se zdela letina slabša, nego je bila v resnici. Dalje imajo kmetje baje velike množine pšenice prikrite. Neki dopisnik piše iz Kansas City, da ni mogoče, da leži nič manj nego 40 odstotkov zadnjega pšeničnega pridelka po kaščah in da se večji del prikriva. Wilsonova zmagaja, pravijo Hughesovi moške, stoji v znamenju dobičkov, ki so jih napravili farmerji. Povsodi se govori o groznih posetvah ozimne pšenice. Že od leta 1888. niso bile cene pšenice tako visoke kakor sedaj, cene turšice pa že od leta 1864. ne višje so bile cene samo še leta 1870., za bombaž pa edinolet začasa državljanske vojne. V žitnih trgovskih središčih so skladišča dejansko prepolna. Soditi pa je, da je veliko od tega nakupljenega za Evropo. Nakupi na evropski račun so znašali nedavno en sam dan tri milijone bušlov, toda radi pomanjkanja železniških voz in ladij blaga niso mogli odpraviti. Prodajo živine pospešujejo visoke cene živinske krme.

Veliko vračanje iz Amerike po vojni. Od strokovnjaka v Ameriki smo prejeli naslednji dopis: Obratni potniški promet (iz Amerike v Evropo) obeča postati po vojni izredno obsežen. V prvi vrsti pridejo v poštev Avstrijci in Ogrji, potem Rumuni, Poljaki — posebno galiski — in deloma tudi Nemci. Menim, da ne pretiravam, če pravim, da se bo ponekod vrnil četrti del in več tujega prebivalstva nazaj v Evropo, da pomore sorodnikom in prijateljem z denarjem ali delom. V Daytonu, Ohio, je že sedaj oglašanih samo pri enem agentu nad 500 Ogrrov, ki se hočejo takoj po vojni vrniti domov. Tudi v vseh drugih mestih se že močno čuti struja, ki želi nazaj v Evropo. Kdor nima drugih prihrankov, že sedaj polaga na stran od svojega zaslužka, da si polagoma prihrani potne stroške. Tu splošno menijo, da bo po vojni razmerje med izseljevanjem v Evropo in priseljevanjem od ondi znašalo 10 : 1.

Kako postopajo v Nemčiji v poslednjem času proti nesramnim vojnim oderuhom. Nekatero oblasti v Nemčiji rabijo v zadnjem času nova sredstva, ki so, kakor se je pokazalo, prizadetim vojnim pijavkam jako neprijetna. Sodišča dajo v nekaterih slučajih razsodbe, proti vojnim oderuhom razglašene na rdečih lepakih, nalepiti na anonimne stebre blizu obrta, čigar lastnik je bil obsojen ali pa v izložbeno okno njegove prodajalnice. Pravijo, da taka kaznen vojne pijavke prav v živo zadene.

Ker ni mesa, polže. Občinski zastop glavnega badenskega mesta Karlsruhe je nedavno tega kupil 10.000 polžev, da bi jih poceni razprodal med ono prebivalstvo, katero životari dan za dnevom brez mesa. S polži se živijo ljudje sosebno v južni Franciji, kjer so med tamošnjim prebivalstvom jako priljubljena hrana. V južni Nemčiji se strokovno pečajo s polžerejo, od koder so jih pred vojsko vsako leto izvozili na milijone. Kakor poročajo listi, so meščani v Karlsruhe jako zadovoljni s polževim mesom in so prosili mestni zastop, naj le še naroči dosti polžev.

Novi uspehi ob Putni.

Južno krilo devete armade je močno napredovalo proti mostišču Fundeni-Namolosa; tu so Rusi potisnjeni skoro čisto do seretskega brega. Ta pridobitev na prostoru bo otežkočila sovražniku obrambo postojanke ob Putni (vzhodno od Focsani). Sicer pa gre ob spodnji Putni najbrž le za boje zadnjih čet; glavna sila se vsekako že umika na vzhodni breg Sereta.

Tudi v gorskih dolinah gornje Putne Susite so naše čete precej napredovale; sicer je pa treba pomisliti, da je ozemlje med spodnjim Trostulom in izlivom Susite ugodno za protisunke v večjem obsegu in da je zato treba od naše strani zelo previdno nastopati.

Kakor vse kaže, hočejo Rusi dolino Trostula od Očne do izliva držati za vsako ceno, ker bi izgube tega odseka ne vplivale samo na položaj v severozahodni Moldavi, marveč tudi na položaj v Bukovini.

AVSTRIJSKO URADNO POROČILO.

Dunaj, 9. januarja. Uradno se poroča:

V prostoru jugovzhodno Focsani smo vrgli sovražnika do izliva Rinnica—Sarata. Tiste avstrijske in nemške bojne sile, ki jim je bil podlegel sovražnik v bitki pri Focsani, so izrabile svojo zmago in so prišle do Putne; na njenem levem bregu so se Rusi, kakor vse kaže, iznova postavili v bran. Rusi so v zadnjih dveh bojnih dneh izgubili na ujetnikih 99 častnikov in 5400 mož, dalje 3 topove in 10 strojnih pušk. Na južnem krilu bojne črte generalnega polkovnika nadvojvoda Jožefa so priborile čete podmaršala pl. Ruiza pri Iresci in Campurile v težavnem ozemlju, v snegu in v mrazu nadaljnjemu uspehu. Sicer na vzhodni bojni črti pri avstrijskih četah nič važnega.

Namestnik načelnika generalnega štaba pl. Höfer, fml.

NEMŠKO URADNO POROČILO.

Berlin, 9. januarja. Veliki glavni stan:

Bojna črta maršala princa Leopolda Bavarskega.

Jasno vreme je pospeševalo danes bojno delavnost artiljerije na posameznih mestih. Sovražni napadi na obeh straneh Aa so bili nemudoma odbiti. Močni sunki ruskih lovskih poveljstev med Friderikivom in cesto Mitava—Olni so ostali brez uspeha. Med gostim snežnim metezem se je posrečilo Rusom dne 4. januarja iztrgati otok Glaucon severno od Iluksta zopet dobiti v svojo posest. Daljno prodiranje proti zahodnemu bregu Dvine smo preprečili.

Skupina generalnega polkovnika nadvojvoda Jožefa.

Sovražnik je branil trdovratno dolino, ki vodi iz Bereczkega gorovja v dolino Moldave. Kljub neugodnemu vremenu in težavnim krajevnim razmeram v razluknanem gozdnem gorovju podijo naše čete svoje nasprotnike dan na dan korak za korakom nazaj. Tudi včeraj smo zavzeli na obeh straneh doline Cusinu—Susita z žičnimi ovirami omrežene, močno utrjene postojanke z naskokom in jih drzimo vkljub obupnim protisunkom.

Bojna črta maršala pl. Mackensena.

Nemške in avstrijske čete so izrabile svoje zmage in so vdrle naprej proti severu, vrgle sovražne zadnje stražne oddelke in dosegle odsek Putna, kjer se drži sovražnik še na drugem bregu v novi postojanki. Na obeh straneh Fundeni smo vrgli Ruse na črti Cranyeni—Manesti; z naskokom smo zavzeli Garleasko in jo držali proti močnim napadom. Včeraj javljeni plen se je povečal na 99 častnikov, 5400 mož, 3 topove in 10 strojnih pušk. Prvi generalni kvartirni mojster: pl. Ludendorff.

NEMŠKO VEČERNO URADNO POROČILO.

Berlin, 9. januarja, zvečer. Uradno se poroča:

Pri Rigi in pri Jakobovu napadi Rusov niso uspehi.

Namestnik načelnika generalnega štaba pl. Ludendorff.

BOLGARSKO URADNO POROČILO.

Sofija, 9. januarja. Uradno se poroča: Sovražni monitor je obstreljeval mesto Tulcea. S topovskim ognjem smo potopili sovražni transportni parnik zahodno Tulceje.

Rusko uradno poročilo.

Iz vojnega tiskovnega stana pošiljajo naslednje poročilo ruskega generalnega stana:

6. jan. Na zapadni fronti smo odbili sovražne napade proti našim oddelkom vzhodno od Tirulskega močvirja, 40 ruskih milj zapadno Rige. Z drznim podjetjem so osvojile naše čete vas jugozapadno Babiskega jezera in zasedle po ogorčenem boju dve vrsti jarkov 6 ruskih milj vzhodno kraja Kalutzen, 20 ruskih milj jugozapadno Rige se polastili ujetnikov in uplenili strojne puške ter odbili sovražne protinapade.

dem zapisnik važnejših predmetov, ki ga imam iz rok veleučnega gospoda vladnega svetnika prof. Seidla: Gospod prof. Seidl piše: »Mnogo in z bridkostjo sem mislil zadnje tedne na svoj bivši kabinet. V kabinetu je bilo poleg navadnih šolskih zbirk toliko lokalnih zbirk — v prvi vrsti takih, ki so predstavljale prirodo goriške dežele — da jih ima malokatera srednja šola. Tako: Soške ribe, legit Erjavec. Goriški netopirji, kuščarji in kače (legit Schreiber ali Erjavec). Goriške konhilijske, legit Erjavec, Goriški kebrji, legit Schreiber, Goriške praproti in cvetne rastline, velik herbar, bližje 30 zvezkov, legit Pospichal. Goriški lišaji, legit Glowacky. Goriški mahovi, legit Loitlesberger, Adrijanske alge, podaril Bole idr. Geološka zbirka, predstavljajoča geološko zgradbo Goriške dežele t) razstavna, b) študijska, legit Seidl. Geološka zbirka iz dunajske terciarne kotline, podaril državni geološki zavod. Geološke zbirke in rudarske, predstavljajoče: severno Češko (zlasti eruptiva), eruptivno ozemlje pri Gleichenbergu etc., degit Seidl. Reljef goriške okolice (še nedovršen), priredil Seidl. Zbirka fotografij vseh delov Goriške in Gradišanske, 20 x 25 cm, po negativih Boletovih priredil Seidl. Raritete: Apus canisiformis in Branchipus stagnalis, legit menda Erjavec (Schreiber ?), itd.

Zbirka rudnin z Vezuva, podaril Bole, določil specialist Sigmund (Gradec). Posebnosti in redkosti je imela tudi ročna biblioteka.

In sedaj si predstavljaj, dragi bralec, ogromno granato, ki se razleti ravno sredi kabineta med temi dragocenostmi in lahko si misliš, kaj je od vsega ostalo. Stal sem

presenečen, ko sem videl to razdejanje in videl uničenih toliko krasnih predmetov, ki niso stali samo mnoge denarja, ampak tudi trudapolnega dela. Na prvi pogled se je zdelo, da ne bo mogoče ničesar več rešiti, pozneje se je posrečilo izvlči izpod razvalin mnoge predmete. Mineralogična zbirka, kolikor ni pokopana globoko pod razvalinami zidov, se je na povelje g. voditelja Zupančiča tekot petih mesecev rešila in prenesla v prvi razred v pritličju. K sreči so stale dotične omare bolj proti vходу in niso bile neposredno zadete. Rešena je tudi zbirka soških rib in goriških kebrov. Vse drobno, zoologična in botanična zbirka, je popolnoma uničena. Kar ni raznesla granata, sta uničila ogenj in voda. Kabinet je bil namreč pričel goriti, kar je umevno, če pomislimo, koliko je bilo tam špirita in drugih gorljivih predmetov, pri gašenju se je mnogo pokvarilo. Kar se je rešilo, je spravljeno v dveh sobah v pritličju, če niso odnesli Italijani vsega v Italijo.

Bridka izkušnja glede tega kabineta je napotila vodstvo, da je ukazalo predmete fizikalniškemu kabinetu spraviti v založbo in prepeljati v Ljubljano. In to je bilo prav, ker tudi ta kabinet je nekega dne obiskal velik šrapnel, ki se je razletel v sobi sami, a ni več našel predmetov. Zadata je bila tudi slovenska dijaška knjižnica, mnogo knjig je izgubljenih, druge so rešili vojaki in jih prenesli v konferenčno sobo. — Kaj se je

Takoj nato so prešle naše čete v ofenzivo, dospole do reke južno kraja Kalutzen in se polastile postojank jugozapadno od tam. Ob tem napadu smo ujeli 3 častnike in 272 vojakov ter uplenili eno lahko baterijo in 6 zabojev municije. Novi sovražni protinapadi so se izjalovili. V tem boju so pokazale naše letske čete izredno hrabrost. Naši poizvedovalci so pod vodstvom poročnika Demianova v okolici Mistecka, 30. ruskih milj jugovzhodno od Kovla, iznenada napadli sovražnika; del sovražnih oddelkov so uničili z bajonet, 8 mož so ujeli, ostali so zbežali. Na gori Kovely, kjer je bila sovražna stražna postojanka, so naši poizvedovalci udrili v zavarovano stanišče, del posadke pobili, ostale pa ujeli.

Rumunska fronta. V okolici Dzwijnacza, severno Solotwine, so naši poizvedovalci z bajonetom napadli pol sovražne stotnije, del Avstrijev pobili, ostale pa ujeli. Rumunsko stotnijo, ki se je severno Kotumbe poizkušala približati našemu jarku, smo obkolili; del Nemcev smo uničili z bajonet, ostale ujeli. Južno Kotumbe je prisilil sovražnik z opetovanimi napadi naše, da so popustili eno izmed višin in se umaknili dve ruski milj proti vzhodu. Boj za višine severno Uzuške doline se je končal tako, da so naši protinapadi vrgli sovražnika nazaj v njegove järke, pri čemer je imel velike izgube. Odbili smo napade južno višin med dolinama Slaniča in Oitoza. Zasedli smo višine južno reke Oitoz. Po številu močnejši sovražnik je napadel Rumune ob zgornjem teku Suzite in jih potisnil nazaj v Baccoso. Tudi v okolici Caourie, 12 ruskih milj jugovzhodno otočica Putne in Zabale, se je posrečilo sovražniku potisniti Rumune nazaj. Sovražnik je osredotočil ogenj teške artiljerije južno Rimnicenov ob spodnjem teku Rimnica, prešel pod varstvom ognja v ofenzivo na fronti Rimniceni-Gulianca-Cheoveni-Macin in potisnil naše predstraže po ogorčenem odporu 4 ruske milje proti vzhodu. Zvečer se je pokazala sovražna ofenziva ob cesti Gulianca-Oloneaska, ki jo je naš ogenj ustavil. 4. t. m. smo izpraznili Brailo in se umaknili za Seret.

Zmaga v petdnevni bitki pri Putni.
Berlin, 9. januarja. (Kor. ur.) Wolf-fov urad poroča: O zadnjih bojih od 4. do 8. januarja javlja višje poveljstvo 9. armade: Sovražnika smo morali napasti v postojanki, ki je že po naravi močna, dobro utrjena, katere glavna dela sta tvorili mostišči Fundeni in Focsani. Ko so bile končane napadalne priprave, smo 4. januarja vzpli predpostojanke in spravili nemške divizije v mostišče Fundeni. Dne 6. januarja se je izvršil v velikem osnovani z močnimi silami izvedeni ruski protinapad v širini 25 km. Načrt Rusov je bil prebiti središče 9. armade. Izjalovil se je ob vztrajnem odporu naših čet in napadalni sili preizkušenih zahodnopruskih bataljonov, ki so sovražnika ustavili in sklenili vrzel, ki jo je napravil sovražnik z začasnim uspehom. Tako se je mogel naš napad 7. januarja nadaljevati. Pod generalnima majorjema Hüllerjem in Meinsom ter podmaršalom Gögingerjem boreče se nemške in avstrijske čete so vdrle v postojanko pri Focsani in prodrle globoko čez drugo črto, medtem ko so istočasno nemške gorske čete vrgle sovražnika iz gorskih gozdov gore Odobesti. S tem je bila bitka odločena. Središča in levega krila postojanke ob Milcovu ni bilo več mogoče držati. Dne 8. januarja je padla trdnjava Focsani in ves desni breg Putne v naše roke. Poleg težkih krvavih izgub je žrtevov sovražnik še 99 častnikov in 5400 mož na ujetnikih, kakor tudi 3 topove in 10. strojnih pušk.

Rusi se umikajo v črto Baleni—Tutucesti.
Curih. Milanski listi poročajo iz ruskega glavnega stana, da bodo Rusi umaknili svojo glavno postojanko ob Seretu na črto Baleni—Tutucesti, ki leži približno 20 km pred postojanko ob reki Prut. Izpraznili so že baje Galac in tudi Foltesci, ki leži severno Galaca.

Med Seretom in Prutom.
Genf, 9. jan. Včerašnjji pariški listi so zahtevali, naj vodi general Berthelot rusko-rumunsko razbremenilno ofenzivo. Ker se je po rusko-rumunsko-francoskem vojnem svetu zapovedani sunek jugozahodno Focsani ponesrečil, upajo zdaj francoski listi na za Seretom zbrana ojačenja. Med Seretom in Prutom pričakujejo živahnih bojev.

Boj za Galac.
Iz Renija preko Berlina 9. januarja. Odeški »Lisstok« poroča iz Renija: Galac obstreljujejo z najtežjimi topovi že 60 ur z juga in iz Dobrudže. Izbruhnilo je veliko požarov. Električna zveza je prekinjena. Pričakujejo, da bo trdnjava vsaj varovala krilo ruske protiofenzive. Operacije vodi Brusilov sam in postajajo vedno obsežnejše. Rumunska vojska postaja odločilna, ker mora Rusija že braniti del lastnega ozemlja. V Galacu poveljuje

Saharov. Trdnjava je s strelivom in s topovi bogato preskrbljena in bo lahko preprečila vse sovražne poizkuse prekoračiti Donavo. Sovražne čete so se že izkrcale v lagunah Donave pred Galacem in vlačijo v težkem ognju pontone za seboj, a trdnjava toliko časa ni v nevarnosti, dokler niso vzhodni oklopni stolpi poškodovani.

Pred padcem Galaca?
Curih, 9. jan. Italijanski listi pravljajo javnost v brzjavkah iz Petrograda na padec Galaca in na opustitev obrambne postojanke ob reki Seret.

Spodnji Seret izgubljen.
Lugano, 9. januarja. »Corriere della Sera« napoveduje, da Rumuni in Rusi s svojimi četami ne bodo mogli držati spodnjega Sereta.

Izpraznitev vseh mest v Moldavi.
Curih, 9. jan. »Neue Züricher Ztg.« poroča iz Jasyja: Ukrenili so vse, da se izprazni vsa mesta v Moldavi. Tecuci, važno železniško križišče v ruski Moldavi, je prebivalstvo že zapustilo.

Odgojena ruska protiofenziva.
Rotterdam, 9. jan. Uradno angleško tedensko poročilo o položaju na bojišču izvaja: V Rumuniji sovražnik prodira vedno dalje, a počasi in z velikim trudom. Sunke nadaljuje, ne da bi se sedanjí položaj posebno izpremenil. Rusko protiofenzivo so odgodili, a pripravljajo se na njo. Izid naše vojske je odvisen od spomladanske ofenzive.

Rumunski kralj se seli.
Amsterdam, 9. jan. Londonsko časopisje napoveduje že padec mesta Jassy in zagotavlja, da so odredili vse potrebno za preselitev rumunske kraljeve dvojice in rumunske vlade v Kijev, kjer pripravljajo tamošnjo carsko prestolico za kraljevo družino.

Preosnova rumunske armade.
Listi sporazuma poročajo, da se zdaj preosnava rumunska armada. Če se more verovati italijanskim poročilom, šteje rumunska armada zdaj še nekaj nad 300.000 mož, a med njimi jih je le 100.000 oboroženih in izurjenih. Če bodo to kmalu izvedli, je zelo dvomljivo. Gre za čete, ki so posebno na umikanju veliko trpele. Sai tri mesece bodo potrebovali, da bodo izurili podčastnike. Tudi častnikov zelo manjka. 5000 častnikov in 20.000 podčastnikov potrebujejo.

Boji v Macedoniji.
BOLGARSKO URADNO POROČILO.
Sofija, 9. januarja. Uradno se poroča: Angleške stotnije so v severnem delu planote Serres poizkušale prodirati proti Barakli Džumaji in okolici. Na gotovih točkah bojne črte slaboten topovski ogenj z obeh strani in mestoma osamljeni sovražni streli.

Solunsko podjetje.
»Stampa« poroča: Poučeni rimski krogi pravijo, da solunskega podjetja ne bodo opustili. Solun in Valona sta pridobitvi, ki ju mora sporazum krepko držati. Če tudi ni nikake zveze med obema opirališčema, je navzočnost čet sporazuma na Balkanu velike važnosti.

Ententine čete nameravajo vkrcati?
Sofija, 9. januarja. »Utro« poroča: Pred Solunom je pripravljenih veliko francoskih in angleških prevoznih ladij, da morejo za slučaj, če se kralj Konstantin ne bo udal ententi, na makedonskem bojišču se nahajajoče ententine čete hitro vkrcati.

Položaj na Grškem.

Ženeva, 9. januarja. »Matin« poroča: Lambros je pripravljen takoj popraviti viadukt pri Larissi, katerega so v petek porušili rezervisti. »Petit Parisien« poroča, da bi kralj zvesta armada tudi proti volji kralja Konstantina iskala stika z Mackensenom, če bi Lambros sprejel ententino noto. Atensko časopisje poroča, da je zadnja ententino noto sestavil Venizelos.

Sporazum proti Grški.
Berlin, 9. jan. »Daily Telegraph« poroča: Diplomatične razmere z Grško so prekinjene. Razven italijanskega poslanika so vsi poslaniki in pečaniki sporazuma na bojnih ladjah.

Basel, 9. jan. Iz Rima: Vojni svet sporazuma je sklenil, da bodo nastopili proti Grški z vojsko. Mogoče bo Italija izjavila, da se te akcije ne bo udeleževala.

Novi ultimati sporazuma Grški.
London, 8. jan. (K. u.) Reuter: »Times« poročajo: V Rimu so sestavili noto, ki so poslali Grški. Podrobnosti še niso znane. Sodijo, da se zahteva, naj Grška prejšnje zahteve sprejme v 48 urah.

Pirej, 9. jan. (K. u.) Reuter poroča: Sporazumne velesile Francija, Anglija, Rusija in Italija so izročile danes jutraj grški

vladi ultimati, v katerem zahtevajo sprejem zahtev, ki jih obsega nota z dne 31. decembra, tekem 48 ur.

Vojska z Italijo.

AVSTRIJSKO URADNO POROČILO.
Dunaj, 9. jan. Uradno: Neizpremenjeno.
Namestnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer.

Italijansko uradno poročilo.
8. januarja. Na celi bojni črti so naše baterije uspešno obstreljevale sovražne. Na tridentinski bojni črti boji poizvedovalnih čet in v zraku. Ponoči od 5. na 6. januarja je letelo neko naše letalo do Trsta in ob obali, dva centa krogel so vrgli iz letala na kolodvor Nabrežina in v okolico Mt. Querceto (Grmada). Kljub ljutemu streljanju sovražnih baterij se je vrnilo letalo nepoškodovano.

Proti Cadornu.
Lugano, 9. januarja. Mnogo se govori o izjavi v »Secolo«, katero pripisujejo Bissolattiju in ki slove: Kdor se upira združitvi za končno vpostavitve skupne akcijske bojne črte, mora izgniti. — S tem se očitno misli na Cadorno, ki se ustavlja v uporabi italijanskih čet na drugih bojiščih.

Izgube Italijanov.
Dunaj, 9. jan. (K. u.) Iz vojnega tiskovnega stana: Po neki zasebni statistiki so izgubili Italijani, odkar traja vojska, mrtvih: 11 generalov, 121 polkovnikov in podpolkovnikov, 209 majorjev, 1057 stotnikov, 938 nadporočnikov in 3405 poročnikov. Od 2. do 31. decembra je padel 1 polkovnik, 1 podpolkovnik, 11 majorjev, 17 stotnikov, 26 nadporočnikov in 75 poročnikov.

Boji na zahodu.

NEMSKO VEČERNO URADNO POROČILO.
Berlin, 9. januarja, zvečer. Uradno se poroča:
Na zahodu so se le malo bojevali. Prvi generalni kvartirni mojster: pl. Ludendorff.

Nemški napad na flandrijsko obal.
Berlin, 9. jan. Uradno:
Nemška mornariška letala so napadla 7. januarja popoldne z uspehom tabore lon zahodno topljice La Panne in Nieuport.

Španska in ententa.
Haag, 9. jan. Angleška in Francoska sta prosili v Madridu za dovoljenje, da bi se smele portugalske čete prepeljati skozi Špansko na Francosko. Španska vlada je to prošnjo kratkotalno odbila in naprosila poslanike entente, naj se več ne povrnejo na to. Prevoz portugalskih čet na zapadu bojišča se vsled pomanjkanja ladij zakasnjuje.

Poškodbe na katedrali v Reimsu.
Pariz, 9. januarja. (K. u.) »Petit Parisien« poroča po listu »Courier de la Champagne«, da je reimska katedrala radi zadnjih nalivov trpela veliko škodo, posebno na obokih in stranskih ladjah. Poprave bi se morale na vsak način še to zimo izvršiti. Toda doslej se še ni ničesar storilo.

Preosnova angleške bojne črte v Franciji.
Rotterdam, 9. januarja. Angleška vlada namerava preosnovati angleško bojno črto. Umaknila bo iz nje 20.000 rudarjev in 60.000 poljedelskih delavcev, ki jih bo nadomestila z novimi rekruti.

Angleška oklopna križarka »Shannon« potopljena.

Haag, 9. jan. Angleška oklopna križarka »Shannon« je bila koncem meseca novembra lani potopljena. Zavozila je na mino.

Oklopno križarko »Shannon« so zgradili l. 1906. Bila je 147 m dolga, 23 metrov široka in 79 m globoka. Obsegala je 14.600 ton. Oborožena je bila s štirimi 23 cm, z desetimi 19 cm in s štirinajstimi 76 cm topovi; z dvema lahkima topoma in s petimi podmorskimi cevmi za izpuščanje torpedov. Posadka je štela 755 mož.

Uničevalno delo nemških podmorskih čolnov po angleški sodbi.

Haag, 9. januarja. Neki neimenovan mornariški strokovnjak je izjavil v londonski »National Review«: Ne varajmo se, če bomo trpeli, da bodo sovražni podmorski čolni v sedanjem obsegu še dalje delovali, je naš konec le še vprašanje časa.

Naročajte »Slovenca«!

Mirovni glasovi.

Odgovor Nemčije sporazumu.
»Daily Mail« javljajo iz Pariza, da bo nemška vlada nemudoma odgovorila noti sporazuma, in sicer v obliki kanclerjevega govora v nemškem državnem zboru. Nekateri nemški krogi si žele, naj bi se naslovil odgovor kakor nevtralni državi: Ameriki ali pa Švici.

Odgovor sporazumu Wilsonu.
»Daily Mail« poročajo: Odgovor sporazuma so izročili Wilsonu 8. t. m. Nota je še enkrat večja, kakor nota osrednjima velesilama.

Mirovni pogoji nemškega narodnega odbora.

Nemški narodni odbor je imel, kakor se poroča iz Berlina, pod predstvom kneza Wedel sejo, v kateri so gledali na mirovne pogoje Nemčije sklenili sledeče:

1. Mir naj ne bo samo nemški mir, marveč mir zaveznikov Nemčije, ki zagotavlja, da bodo države, ki so v zvezi z Nemčijo, tudi po vojski držale skupaj.
2. O ozemljih, ki so bila osvojena z orožjem, naj se odloči, upoštevajoč dejanski vojni položaj in pa nemške koristi. Pred vsem je treba popraviti meje, kakor zahteva strategija.
3. Prosto mora naj ne bo zagotovljena samska nas, marveč za vse neangleške države.
4. Naše celotno dosedanje ozemlje in naša kolonialna posest naj se nam vrne.
5. Vojni škodniki, ki odtehta naše žrtve, se ne smemo odpovedati.

Mirovni pogoji sporazuma.
Stockholm, 8. januarja. »Rusko Slovo« poroča: Odgovor sporazumu Wilsonu bo obsegal sledeče tri predpogoje: 1.) Osrednji velesili morata vse svoje armade umakniti iz vseh zasedenih sovražni ozemelj. 2.) Mir se mora skleniti na takih temeljih, ki zagotove, resno in zanesljivo jamstvo miru in spoštovanje novega reda. 3.) Svoboda in neodvisnost malih dežel mora biti zagotovljena. Zahtevati se morajo taka jamstva, ki v bodoče onemogočijo tak napad, kakršnega je izvedla Nemčija proti Belgiji in Avstriji proti Srbiji.

Wilson ne odpošlje nove note.
Washington, 8. januarja. (K. u.) Reuter poroča: Državni oddelek je izjavil, da Wilson ne bo odposlal nove note.

Kako so ruski armadi sporočili mirovno ponudbo.

Berlin, 9. januarja. O načinu, kako je bila ruska armada poučena o nemški mirovni ponudbi, nam pove rusko zborni povelje, katero so 1. januarja našli na Mt. Faltucanu. Povelje se glasi dobesedno: »Za 48. in 49. divizijo.

Vrhovni poveljnik je odredil, da se moštvu takoj sporoči, da nam je sovražnik ponudil mirovne pogoje, ki niso sprejemljivi in ki sploh ne dajo misliti na mir. Vojska se bo nadaljevala, dokler ne bo zadnji sovražni vojak pregnan z naše domovine.

Vrhovni poveljnik Brusilov zahteva, naj bosta krogla in bajonet edini razgovor s sovražnikom. Nepremagani, hrabri, junaki polki jeklenega zbora! Podli Nemci postaja bojazljiv in prosi za mir. To se pravi, da mu gre zelo slabo. Če hoče tudi celo z mirom trgovati, dajte mu odgovor! Udarite nanj z vso silo! V smrtni borbi porazite tega podleža, nato bo sprejel vse in na koljenih prosil za mir. Trpeti moramo tedaj še kratek čas in se vsi vreči na Nemca. Njegov konec se bliža. Ne verujte mu! Ne trpite, da bi se stopilo z njim v pogajanja. Naše geslo je: Kroglo v njegova ničvredna prsa, bajonet v njegov prazni želodec. To naj se od predpostavljenih sporoči celo kupnemu moštvu do zadnjega moža.

Povelje je podpisano od zbornega poveljnika generalnega poročnika Njekrasova.

Kaj so v Rimu sklepali, se ne ve.

Lugano, 9. jan. (K. u.) Italijanski listi poročajo o uspehih posveta sporazuma v Rimu le malo; poročila se ne ujemajo in obsegajo le malo konkretnih podatkov.

Briand o rimskem posvetu.
Lugano, 9. jan. (K. u.) Rimski dopisnik pariškega »Tempsa« poroča, da je izjavil francoski ministrski predsednik Briand, preden je odpotoval iz Rima: Naše potovanje je bilo zelo koristno in smo ga izvedli pravočasno. V zadnjih tednih in po zadnjih sestankih zaveznikov so nastale razne težkoče. Z vseh strani so poizkušali nagraditi oblake nad sporazumom in nad razmerami zaveznikov, da molčimo popolnoma o splošno znanih javnih dogodkih. Te oblake smo morali razbliniti, odpraviti male težave in dobiti skupno rešitev vseh aktualnih in bodočih dogodkov v popolnem sporazumu. Tej nalogi smo se posvetili z najboljšimi dušnimi predpogoji in izločili vse male težave, ki bi bile lahko ovirale naše delo. Pri italijanskih to-

varših sem našel najtoplejšše simpatije in najživačnejšo željo, da dosežemo odločno skupno zmago.

Novi vojni svet sporazuma v Petrogradu.

Curib, 9. januarja. Iz Petrograda: Po rimskem posvetu se bodo sestali zastopniki sporazuma v Petrogradu. Razpravljali bodo o posebno važnih vprašanjih zunanje in notranje politike. Pred vsem bo šlo za določitev skupnih ukrepov, kako naj se zagotovi organizacija preskrbe z živili, s kovinami in z drugim blagom, da tako odgovore na nemško civilnoslužbeno dolžnost. Petčali se bodo z vprašanjem miru.

Cesarski armadni povelji odgovor sporazumu.

Rotterdam, 8. jan. (K. u.) »Maasbode« piše: Soglašujoča vsebina armadnih povelj nemškega cesarja in avstrijskega cesarja in kralja je smatrati poredni odgovor osrednjih veselih na odgovor sporazuma glede na mirovno ponudbo osrednjih veselih.

Lloyd George bo šel.

Rotterdam, 9. jan. Londonski list »The Nation« izve iz parlamentarnih krogov, da novo ministrstvo Lloyda Georga ne bo doživelo pomladi.

Stave za mir v Londonu.

Devin, 8. januarja. »Magdeburgische Zeitung« poročajo iz Basela: Švicarski listi beležijo po rotterdamskih brzojavkah velesnimbo desjto, da so v Londonu mirovne stave 5. januarja, toraj pet dni potem, ko je bila znana vsebina note sporazuma, ki je odklonila mirovno ponudbo osrednjih veselih, izkazale razmerje 4:1, da bo mir sklenjen do 1. junija 1917.

Težaven položaj za entento.

Madrid, 9. jan. Pozornost vsebuje članek pariškega dopisnika lista »Herald«, ki pravi, da je položaj sporazumnih držav zelo težaven. Odgovornost za to pripisuje v prvi vrsti Angleški. Obtožuje pa tudi Rusijo in Italijo, ki da premalo delata za splošne cilje sporazuma. Članek je šel skozi francosko cenzuro.

Dnevne novice.

+ **Cesar Karel in Slovani v monarhiji.** »Agramer Tagblatt« tako-le piše o stališču Slovanov v monarhiji napram novemu vladarju: »Cesar kralj Karel je študiral kot mladenič v Pragi in bival kot častnik med Čehi in Poljaki. V vojni se je približal ljudski duši jugoslovanski. Govori češki in poljski, hrvatski in slovenski. Spoznal in ocenil je slovanske narode v monarhiji in ve, kako neobrabbna moč so baš ti neobrabbljeni narodi v njegovi državi. Ali bode cesar in kralj Karel hotel imeti ta skriti, veleporabni zaklad habsburške monarhije? Ali ga bode porabil svoji državi v primeru korist? Slovani v monarhiji se nadejajo tega, Jugoslovani v državi in hrvatsko ljudstvo na čelu jim verujejo v to. Kaj bode prinesla bodočnost vladarju in njegovim narodom? Samo dobrega ne; samo slabega pa tudi ne. Cesarja kralja čakajo težke skrbi, narode habsburške države tudi. Mir se ni prisiljal, ne čutimo še njegove bližine. In kadar se sklene, prično se stoprav skrbi: zanj in za narode v monarhiji. A naj prinese bodočnost že kar koli, dobro in slabo — le to kličejo Slovani habsburške države, Jugoslovani v monarhiji, hrvatsko ljudstvo z jasnim, ognjevitim navdušenjem: Tudi v bodočnosti Ti bodedo zvesta opora, kakor so bili zvesti naši očetje in mi Tvojim dedom. Blago in kri za cesarja in kralja Karla!«

+ **Zadruga zveza.** Dne 30. decembra l. l. se je vršil občni zbor »Zadruga zveze«. Pri volitvi nadzorstva je nastal razpor, vsled katerega je sedaj, kakor se čuje, več članov načelstva in nadzorstva odločilo svoja mesta, med njimi tudi ravnatelj Traven. Naš list v interesu gospodarskega napredka našega naroda obžaluje ta spor pri naši centralni zadrugi organizaciji, ki obsega vse slovanske pokrajine in le želi, da se ta gospodarska zadeva po medsebojnih stvarnih dogovorih čimprej poravnata, ker v teh usodnih dneh, ko se tudi slovenskemu narodu gre za »biti in ne biti«, treba, da se Slovenci ne le politično, ampak tudi gospodarsko tesno združeni pripravimo ter da v imenu naroda ob dani uri vspešno branimo svoja prava.

+ **Resnične besede.** Praška »Union« zaključuje svoj uvodnik pod naslovom »Na krivi poti«, v katerem govori o nevarnem narodnem šovinizmu, ki je zopet začel dvigati glavo med avstrijskimi Nemci, z naslednjimi tehtnimi besedami: »Nasproti tem bojnim klicem moramo tem krepkeje povdarjati, da vodi samo ena pot do rešitve narodnega miru v monarhiji, in ta pot je najstrožja izvedba narodne enakopravnosti. Vsak poizkus, da se prevrže § 19. državnih temeljnih zakonov, bo povzročil le nove spore. Ravno tekom vojne je podala Avstrija najprepričevalnejši dokaz moči kot država. Kljub temu pa označu-

jejo posamezni politiki monarhijo kot »težko bolno« ter ji ponujajo »zdravila«, ki bi mogla povzročiti ravno nasprotno nego jo utrditi. Upajmo, da ostanemo vsi ti načrti samo pobožne želje in da bodo imeli merodajni krogi pri vseh svojih korakih samo blagor vseh pred očmi ter se bodo varovali enostranosti, katero jim hočejo sugerirati.«

+ **Odlikovanje.** Red železne kro- ne 3. vrste z vojno dekoracijo je dobil pred sovražnikom padli stotnik 87. pp. Božidar baron Bolschwing. — Vojaški zaslužni križec 3. vrste z vojno dekoracijo so dobili: stotnik 97 pp. Josip Šeme, stotnik 20. lov. baona Hektor Bourcard, nadporočnik 9. pp. Josip Peteln, nadporočnik 28. polj. havb. p. Milan Zenko, poročnik 87. pp. Alojzij Mičič, poročnik 38. pp., Karel Rode in poročnik 87. pp. Jurij Urih. — Ponovno Najvišje pohvalno priznanje so dobili: major 17. pp. Miroslav Kreipner, stotnik 6. polj. top. p. Mihael Lukanc pl. Savenburg in stotnik 48. pp. Adalbert Pekle. — Najvišje pohvalno priznanje so dobili: poročnik 27. dom. pp. Rudolf Wagner, pri visokogorski stotnici št. 13, poročnik 28. polj. havb. p. Peter Barbalič, polkovnik 17. pp. Franc Perner, poveljnik nekega črnovoja. pp., nadporočnik Ivan Vrančič, poveljnik nekega obrežnega varstvenega oddelka v Dajli, nadporočnik avditor Franc Vuga, pri okrožnem poveljstvu v Mitrovici in poročnik 27. pp. Feliks Dežman. — Zlat zaslužni križec na traku hrabrostne svetinje je dobil poročnik 4. gor. top. p. Franc Toman. — Srebrni zaslužni križec s krono na traku hrabrostne svetinje so dobili: narednik 27. pp. Henrik Ahac, tit. narednik 97. pp. Josip Verginella, tit. narednik 3. pion. baona Pavel Šluga in rač. podčastnika 87. pp. Marko Stürzer in Franc Volčajnšek. — Srebrno hrabrostno svetinjo 1. vrste je dobil poročnik 28. polj. havb. p. Bartel Edvard.

+ **Iz letnega poročila »Zadruga zveze« v Ljubljani** za leto 1915. je razvidno, da je imela »Zveza« pod svojim okriljem 585 zadrug, ki imajo skupno 410.200 deležev. L. 1915. je imela »Zveza« 159.331.418 K 18 v. prometa. Hranilne vloge naših posojilnic so znašale 25.707.462 kron 70 vin., posojila pa 12.042.049 K 72 v. To je v primeri s prejšnjimi leti velikanski napredek. Samo denarni promet je bil v letu 1915. za 79.787.003 K 08 vin. večji kot l. 1914. Hranilne vloge so narastle za 10.300.000 kron. Posojila so se znižala za približno 1 milijon.

+ **Podpore državnim uslužbencem in vpojencem.** »Wiener Zeitung« priobčuje ministerialni naredbi glede izrednih vojnih podpor državnim uslužbencem in vpojencem ter vdovam in sirotam, kakor tudi tistim, ki uživajo milostne podpore.

+ **Odlikovan** je s Franc Jožefovim redom g. dr. Ludovik Böhm c. kr. profesor na mornariški akademiji sedaj v Braunau.

— **Iz Gradca.** Na Silvestrov popoldan so imeli tukajšnji Slovenci in slovenski begunci popoldansko službo božjo s pridigo, petimi litanijami, zahvalno in cesarsko pesmijo. Cerkev je bila natlačeno polna. Prihodnja pobožnost dne 14. januarja ob pol peti uri popoldne zvečer ponavadi, Slovenci in Slovenke — pregnanci in drugi —, prihajajte radi in v obilnem številu k domači službi božji! — Na praški cestni železnici se zadnji čas dogajajo zelo pogoste in težke nesreče; sedaj odleti z voza kak starček ali starka, sedaj pride pod kolesa kak otrok. Nekaj bo pač kriva preamajna opreznost obstinca samega, a tudi službujoče osobe na železnici ni brez krivde. Poleg drugih premalo večjih uslužbencev je na tej železnici posebno veliko žensk, ki jasno kažejo, da vsaj vse niso za to službo. Treba bi bilo napraviti red. — Od 24.—26. decembra l. l. se je v dominikanski župni cerkvi sv. Ane v Münzgrabnu opravljala tridnevna v spomin 700 letnega obstoja reda sv. Dominika, t. j. l. 1216.—1916. — Cerkevne govore so imeli najboljši propovedniki iz raznih tukajšnjih redov — in pontifikatne sv. maše sta služila razen njega ekscelence knezoškofa dr. Schusterja odlična tukajšnja mitrata: mestni prošt Jurij Schabel in stolni dekan Fr. pl. Oer. Vsaki dan je bil slovesni blagoslov. — Kakor se je v uvodni propovedi povdarjalo, je bilo dozda iz tega blagoslopnega reda: 5 papežev, 80 kardinalov, 3000 nadškofov in škofov, 14 svetnikov, in 200 k zveličanim prištetih. — Ima 33 provinc in 300 moških samostanov s 4500 redovniki.

— **Srebrno hrabrostno svetinjo drugega razreda** sta prejela Ivan Virant, Rašica pri Vel. Laščah, in Leopold Prijatelj, Vinica pri Sodražici.

— **Knjige s cirilico odstranjene iz šol v Dalmaciji.** Šolska oblast je zapovedala, da se morajo odstraniti iz vseh profesor-skih in dijaških knjižic srednjih šol v Dalmaciji vse knjige, tiskane s cirilskimi črkami.

— **Vseučiliški prof. dr. Rajko Nachtigall** je pozvan za člana komisije, ki naj določi Albancem enoten književni jezik. Tega Albanci doslej nimajo.

— **Učiteljske izpremembe.** Namesto vpoklicanega nadučitelja Frana Punčuh bo suprirala na ljudski šoli v Vrhpolju suplentinja Kristina Šturm; namesto vpoklicanega nadučitelja Jožefa Bernota bo suprirala na ljudski šoli v Vel. Podlogu učit. kand. Antonija Turk.

— **Izkaz davku na vojne dobičke zavezanil oseb v cenilnem okraju Kranj.** Izkaz o davku na vojne dobičke zavezanil oseb cenilnega okraja Kranj bo 14 dni in sicer od 10. do 24. januarja 1917 med uradnimi urami pri c. kr. okrajnem glavarstvu (davčnem referatu) v Kranju razgrnjen v vpogled davku na vojne dobičke zavezanil osebam.

— **Psi požrl otroka.** Okrajno glavarstvo v Ljutomeru poroča, da so 17. novembra 1916 v Gresovčaku, občina Slam-jak, v gozdu našli ostanke 3 do 4 tedne starega otroka, ki so ga požrli psi. Doslej se ni moglo ugotoviti, če je bil otrok umorjen ali če so ga psi živega raztrgali.

— **Vsi javni lokali na Reki** se morajo po najnovejši ministrski določbi zapirati ob 11. uri, v starem mestu pa ob 10. uri.

— **Utesnitev vojaških oprostitev.** »Hrvatska Rijec« poroča: Kakor smo izvedeli se bodo koncem februarja močno omejile vojaške oprostitve in bodo v bodoče oproščene le take osebe, ki se nahajajo v za državo posebno važnih civilnih službah. Ta ukrep se bo izvršil za to, da se omogoči invalidom zaslužek. Dosedaj se je namreč pokazalo, da mnoga podjetja svoje delovne sile reklamirajo, invalidov pa nočejo nastavl-jati.

— **Roparske tatvine na Štajerskem.** V noči na 29. december so udri tatovi v hišo Terezije Pinterič v Gruškovcu in odnesli raznega blaga za 330 K. Od tu so se podali roparji k viničarki Barbari Arbeiter in udri skozi okno v hišo ter s sekirami in revolverji grozili viničarki in njeni 17letni hčeri, ki sta se obe skrili pod posteljo. Materi se je posrečilo uteči na prosto, a dva roparja sta jo dohitela, jo povedla nazaj in zvezala na rokah in nogah. Nato so potegnili hčer izpod postelje in jo z revolverji v roki silili, naj pove, kje imata denar. Ko je dekle zagotavljalo, da nimata denarja, so jo potegnili v vežo in onečastili. Nato so pokradli obleko in jestvine v vrednosti 400 K. Potem so hčer zvezali in jo odvedli s seboj, da bi jim pokazala, kje stanujejo premožnejši ljudje, ki imajo denar. Kmalu nato so tatovi udri v hišo viničarke Ane Stumberger, privezali gosposinj z žico na domači mlin in pokradli mesa, obleke in gotovine v vrednosti nad 300 K. Proti 3. uri zjutraj so roparji Marijo Arbeiter privedli nazaj v domačo hišo in ji pod smrtjo prepovedali komu kaj ziniti o dogodkih te noči. 1. decembra je orožništvo aretiralo posestnike Andreja in Blaža Bosil, Franca Haberkona in viničarja Martina Rošker, vsi iz Budinšaka na Hrvatskem, in jih pripeljali v Gruškovec, kjer so jih prizadete osebe takoj spoznale kot roparje prejšnje noči. Dosedaj vsi taje vsako krivdo. Nadaljne roparje še iščejo (vseh je bilo 9).

Ljubljanske novice.

lj **Iz politične pisarniške službe.** Deželni predsednik vojvodine Kranjske je imenoval bivšega štabnega nadlovca Antona Gregorija za deželnovaldnega kancelista v Ljubljani.

lj **S častno svetinjo** za 40letno zvesto službovanje je odlikovan nadučitelj in vodja IV. mestne deške ljudske šole v Ljubljani g. Ivan Levec.

lj **Glasbena Matica.** Koncert priljubljene operne pevke gospe Irme Polakove se vrši v soboto, 13. t. m. v Unionu. Več let je že preteklo, odkar ni mogla priti k nam. Sedaj bo zopet enkrat razveselila občinstvo z lepim duševnim užitkom. Izvajala bo krasen spored, pesmi in arije, bisere pevske literature iz oper »Prodana nevesta«, »Rusalka«, »Tosca«, »Bohème«, »Carmen«, »Butterfly«, pesmi Zajčeve, Albinijeve, R. Straussove in poleg raznih opernih spevov v razvedrilo občinstva tudi nekaj veselih spevov iz svojega toli uspešnega operetnega repertoarja. Na klavirju bo pevko spremljal pianist iz Zagreba.

lj **Društvo za otroško varstvo in mladinsko skrb** v sodnem okraju Ljubljana razglašja, da se vrši 24. januarja t. l. popoldne ob 6. uri v sodni dvorani št. 82 (justična palača, I. nadstropje) izredni društveni zbor za posvetovanje in sklepanje o ustanovitvi generalnega varuštva. Ako bi ta društveni zbor ne bil sklepčen, se vrši eno uro pozneje drugi zbor, ki pa je sklepčen ob vsakem številu navzočih društvenikov.

lj **Popisovanje konj.** Politična oblastva so dobila dodaten nalog, da je hkrati z živino popisati tudi konje, po stanju z dne 10. t. m. Z ozirom na to se ljubljanski posestniki opozarjajo, da morajo popisati svo-

je konje dne 10. oziroma 11. januarja 1917 od 8. do 12. ure popoldne v mestni posvetovalnici. Konje v Spodnji Šiški in na Barju pa bo prišla popisat posebna komisija na dom. Tozadevni prestopki so kaznjivi.

lj **Poročil se** je Andrej Trškan, Zelena jama 110, posestnik in kurjač južne železnice, z gđc. Terezijo Avšič iz Hrstaja.

lj **Namestu venca na krsto gospe Jordan** je darovala rodbina g. Jos. Cotiča 20 K za vojnosirotnski zaklad.

lj **Mestna zastavljavnica ljubljanska** naznanja p. n. občinstvu, da se vrši dne 11. t. m. redna mesečna dražba v mesecu maju 1916 zastavljenih dragocenosti in efektov (blaga, perila, strojev, koles itd.) od 3. do 6. ure popoldne v uradnih prostorih, Prečna ulica št. 2. Posebno se opozarja, da na dan dražbe ni mogoča rešitev ali obnovitev zapadlih predmetov, temveč le najkasneje zadnji dan za stranke pred dražbo. Za prostovoljno dražbo namenjene predmete naj prinese stranke popoldne en dan pred dražbo v urad. Dragocenosti, kakor efekti večje vrednosti, se lahko ogledajo na dan dražbe od 9. do 11. ure popoldne v uradnih prostorih.

Razne novice.

Umora osumljena. Dunaj, 7. januarja. Aretilali so postrežnico Marijo Nutil in njeno hčer, služkinjo Jožefino Nutil, ker sta nujno osumljeni, da sta na Silvestrov večer v njenem stanovanju zadušili postrežnico Jožefo Sikora v Kuhngasse.

Nesreča na gorah. Dunaj, 10. januarja: 19letni Julij Brunner in 19letna Marija Welser, oba z Dunaja, sta se minolo soboto odpravila na Rax ter se doslej nista vrnila. Najbrže se je pripetila nesreča.

— **Oporoka bivšega knez nadškofa Kohna.** Bivši olomuški knez nadškof dr. Kohn je v svoji oporoki zapustil vse svoje premoženje, ki se cení na 1.300.000 K, za ustanovitev češke univerze v Olomucu. Finančna prokuratura je pa oporoko razveljavila z utemeljitvijo, da v oporoki označeni odbor ni juridična oseba. Izvršitelj oporoke dr. Vavruša je vložil rekurz, ki še ni rešen.

Plzensko pivo pojema. Plzenske pivovarne so naznanile odjemalcem, da morajo znižati proizvajanje za nadaljnjih 20 odstotkov. Plzenskega piva kmalu ne bo več.

— **Povodenj v okolici Skadrskega jezera.** S Cetinja se poroča, da je vsled velikega deževja zelo naraslo Skadrsko jezero. Ozemlje med Podgorico, Golubovcem in Plavnico je bilo od 19. do 22. decembra pod vodo. Rešeno je veliko številu ljudi in državnega premoženja.

Primorske novice.

Vojno posojilo na Primorskem. Podpisovanje V. vojnega posojila se na Primorskem razveseljivo nadaljuje, ter je doseglo že višino IV. vojnega posojila. Zelo razveseljivo je močno naraščajoče podpisovanje vojnega posojila, kar pomeni, kako zelo se ljudstvo zaveda svojih dolžnosti nasproti državi. Po zanesljivih cenitvah se je podpisalo na Primorskem V. vojnega posojila okoli 100 milijonov kron.

Županstvo Komensko, Gabrovica in Škrbina naznanja vsem svojim vinogradnikom, da, kdor si želi svoje trte obrezati itd., se ima brez odloga zglasti pri županstvu, navedši čas obrezovanja in kje bode za isti čas bival, ker v evakuiranih krajih je prepovedano bivati. Najbolj umestno bi bilo, da se več posestnikov (posestnic) dogovori, tako da pošljejo eno ali dve osebi, katere bi lahko na njih posestvih tudi trte uredile. Županstvo bode na podlagi teh prijav sestavilo za vse skupaj eno prošnjo in jo poslalo na pristojno mesto za tozadevna dovoljenja posameznikom.

Smrtna kosa. Umrl je v škednju g. Martin Andrej Godina. — Na Črnučah je je umrla gospa Amalija Hočevnar, mati g. Filipa Hočevnarja, župana v Štanjelu. — V Radgoni na Štajerskem, kamor je bil prišel s tirolske fronte in odkoder je imel zopet oditi na bojišče, je umrl Fran Kurinčič, po domače Loban, poštni voznik iz Kobarida. Rojen je bil leta 1873. Vozil je takozvano »papeževo pošto« iz Kobarida do Podbenesca med beneškimi Slovenci. — Umrl je v Kasseln na Nemškem trgovec Aleksander Fischek, star 88 let. Živel je dalje časa v Opatiji.

Umrl je v Trstu pešec 5. domobranskega polka Ivan Metelko.

Iz strahu pred vojaščino zblaznel je v Trstu 40letni policiji dobro znani Ivan Gerson. Dobili so ga v borovem gozdiču, ko se je hotel obesiti. Poklicani zdravnik ga je dal odvesti v bolnišnico na opazovalni oddelek.

nadaljuje: Nepopisno čudno se nam zdi, da ne moremo dobiti nobenih vesti od naših. Mi jim zmerom pišemo na vse načine, a odgovora žalibog ne dobimo. Torej sporoči jim Ti, da sino tukaj vsi zdravi. Tako prosi Pepina Savlineva, da sporočiš Netcu, da je zdrava ona in otroci. Enako sporočaj o svojim družine Barbaiknova, Fakova, Malenčeva, Skončeva, Marinčeva in več drugih. Najsrčneje pozdrave Tebi in našim pošiljati družini Mikulin in Simoniti. Tudi g. župnik Vas vse pozdravlja! Naš naslov: J. J., prof. inter., Merate, prov. Como, Lombardia, Italia.

Cevljarska zadruga iz Mirna pri Gorici, sedaj v Vrbovcu pri Mozirju, je podpisala 40.000 K V. vojnega posojila. Razen tega so podpisali še člani in nastavljenici 26.000 K, tako da se je potom zadruga podpisalo 66.000 K.

Naše družine v zasedenem ozemlju in v Italiji. Družina Ličen, sedaj bivajoča v Budimpešti, je dobila te dni preko Švice dopisnico iz Gorice, v kateri naznanjata oče in sin, da se nahajata še vedno živa in zdrava v Gorici, ulica Morelli. Dopisnica je datirana z dne 31. avgusta 1916. — Vsem znancem iz Anihovega pri Kanalu naznanja Josipina Gabrijelčič, bivajoča v Štjaku, p. Sežana, da je dobila pismo iz Italije, v katerem se ji sporoča, da se nahajajo Anihovci, ki so zapustili dom 2. julija 1916, vsi skupaj v Škrljevem v Brdih. Kdor želi komu pisati, naj piše na naslov: N. N., profugo in Škrljevo, P. Prapretno-Cedad, Italija. — Oglasil se je goriški tobakarnar Ivan Horvansky; piše, da je zdrav in da se mu dobro godi. Interniran je: Isola Pona, prov. Caserto-Napoli.

— **Iz italijanskega ujetništva** se oglašajo: Jožef Zuklati iz Medane 20, Jožef Vižin iz Kronberga 32, Jožef Prinčič iz Dol. Cerovega 26, Mihael Prsolja iz Šmartnega 84. Vsi so zdravi in pošiljajo srčne pozdrave vsem sorodnikom in znancem.

Vipavci vojaki pozor! Vojaki, ki prihajajo na dopust v goriško in negoriško Vipavsko dolino, hodijo čez Postojno in čakajo na avtomobilsko zvezo Postojna Ajdovščina. Tu se pa zgodi, da čakajo na avtomobil cel dan v Postojni in potem še tam tudi ostanejo, ker jih ne more avtomobil — tudi če vozi — vzeti s seboj. Zato svetujemo in opozarjamo vojake in drugo občinstvo, naj računajo na železniško zvezo do Štanjela oziroma Rihemberga. Za vojaštvo vozi vlak celo do Ajdovščine.

Trtnica Forčič in drug v Komnu posluje sedaj v Šutni, p. Sv. Križ pri Kostanjevici na Dolenjskem, kamor je pošiljal dopise.

Svoj naslov pošilja Štefan Maurič, k. k. Bau-Komp. 1/10, Veruša, Etappost Podgorica, Črnagora; v Črnigori je že 11 mesecev.

Avtomobil Postojna—Ajdovščina se pokvaril. Na praznik sv. Treh kraljev se je pokvaril avtomobil na poti iz Postojne v Ajdovščino. S konji in voli so privlekli polomljeno vozilo do Ajdovščine. Pošto vozi sedaj vojaški avtomobil, ki pa ne sprejema oseb. Osebni promet med Postojno in Ajdovščino je začasno ustavljen.

Nesreča s patrono. 9letni Ivan Mazzer v Trstu je našel patrono in jo začel tolči s kamenom. Patrona je eksplodirala in dečka težko ranila na obrazu in levi roki.

Zaplemba premoženja je odredilo tržaško deželno sodišče proti Nikolaju Delbello, roj. l. 1887, v Vrtoneglio v Istri, posestniku, inf. 97. pp., ker je osumljen zločina po § 334, ozir. 327, dalje proti Pavlu Zampieri, roj. l. 1888, v Trstu, bivšemu uradniku na magistratu, ker je osumljen zločina po § 183, in 327.

Andrej Peršolja, vojni ujetnik v Italiji, Genua, Forte Begato, išče svojo soprogo Karolino Peršolja in tremi otroci iz Gorice, Kapucinska ulica št. 1. Pojasnila daje Posredovalnica za goriške begunce v Ljubljani, Dunajska cesta 38.

Truplo utopljenca našli. Svoječasno smo poročali, da je izvršil v zmešanosti samomur v valovih Vipave težko bolni bivši poljski čuvaj Jožef Makovec iz Velikih Zabelj na goriškem Vipavskem. Truplo utopljenca so po dolgem času in iskanju našli pod Bojami. Pokopali so ga na pokopališču v Bojah, občina Rihenberg.

Božičnice.

Ij Božičnica Katol. društva rokodelskih pomočnikov, ki je bila na praznik sv. Treh kraljev v Rokodelskem domu, je nad vse pričakovano lepo uspela. S svojim obiskom so jo med drugimi odličnimi gosti počastili visokorodni g. deželni predsednik grof Attems, prevzvišeni g. knezoškof dr. Ant. B. Jeglič in kot namestnik službeno zadržanega polkovnika viteza pl. Pogačnika g. stotnik Porekar. Visokorodnega g. grofa Attemsa, ki je privratar obiskal Rokodelski dom, je društveni načelnik, g. Alojzij Stroj, udano pozdravil kot posebno poživljivega zaščitnika mladine, kar je zlasti pokazal s plemenito skrbjo za ustanovitev deških zavetišč v Ljubljani; občinstvo, zbrano pri božičnici, mu je priredilo živahno ovacijo. V nadaljnjem

magistru je društveni načelnik povdarjal, da so sijajni uspehi slavne avstrijske armade v sedanji svetovni vojski sad dobre vzgoje mladine in živega verskega prepričanja avstrijskih narodov. Za vzgojo mladine imajo posebne zasluge naša katoliška društva, varuhi vere v Avstriji pa so bili v vseh časih vladarji preslavne habsburške rodovine, kakor priča zgled blagopokojnega cesarja Franc Jožefa I., ki je posvetil Avstrijo presv. Srcu Jezusovemu, in kakor je to očitno naznanil v svojem manifestu Nj. Veličanstvo cesar Karel I., »proseč nebeško milost in nebeški blagoslov na Sebe in Svojo rodovino ter na Svoje ljubljene narode«. Koncem govora je izrekel govornik slovesno udanostno izjavo Nj. Veličanstvu cesarju Karlu I., pevske zbor pa je zapel cesarsko himno, ki so jo s pevci vred peli vsi navzoči. — Božičnica je imela slavnostno resen značaj. Posamezne točke vzporeda so bile prav dobro izvajane. Popolnoma nas je zadovoljil nastop tamburašev pod vodstvom g. Jeločnika, kakor tudi nastop sicer maloštevilnih pa dobrih pevcev pod vodstvom g. profesorja Dekleva. Zlasti pa nam je ugajala dobro naučena in spretno prednašana Volčeva igra »V božični noči«, ki je naredila globok vtis na občinstvo. Kakor smo poizvedeli, ima za lep uspeh igre zaslug g. Vrančič, ki je vezbal mlade, upapolne igralce. — Na željo občinstva — mnogi so morali oditi, ker niso dobili vstopnic za božičnico — se vsa prireditve ponovi v nedeljo, 14. januarja, ob 5. uri popoldne. Katoliško društvo rokodelskih pomočnikov ni ves čas svetovne vojske, kakor je rekel društveni predsednik v svojem govoru, priredilo nobene javne prireditve, ampak je delovalo na tiem za vzgojo in strokovni pouk obrtnega narasčaja in imelo med vojsko vsako leto dve do tri vojne pobožnosti za svoje člane, ki so na bojnem polju ali v vojni službi. Letos pa je priredilo božičnico v korist vojni oskrbi, da tako pripomore izpolnjevanju dolžnosti, ki jih imamo vsi državljani do naše hrabre armade.

Ij Božičnica v rezervni bolnišnici tukajšnjega uršulinskega samostana. Vsem blagim dobrotnikom, ki so pripomogli s svojimi velikimi in malimi darovi k tako bogati božičnici 240 bolnim in ranjenim vojakom naše bolnišnice in njih strežnikom in so na ta način tem od svoje družine ločenim v nekoliko nadomestili božično veselje, bodi tem potom v imenu vseh bogato obdarovanih najtoplejša zahvala. Vsak vojak in vsak strežnik je dobil: 100 cigaret, 5 smodk, 2 škatljici užigalk, škatljico za cigarete ali pipo, malo žepno ogledalce in glavnik, 10 pisemskih papir-

jev z ovojem; 15 vojnih dopisnic, svinčnik, notes in zavoj sladkorčkov. Nekadilci so prejeli namesto prvih štirih predmetov 2 para nogavic, 2 žepna robca in denarnico.

Cesar Karel I. v glavnem stanu.

Dunaj, 9. januarja. (Kor. ur.) Cesar je odpotoval včeraj v stan armadnega vrhovnega poveljstva, kjer je zaslusal sledeče osebnosti: bolgarskega carjeviča Borisa, nadvojvode Karla Štefana in Karla Alberta, zunanjega ministra grofa Czernina, cesarskega nemškega vojnega pooblaščenca, cesarju prideljenega pruskega generalnega majorja pl. Cramona, vojaškega generalnega guvernerja v Lublinu fcm. Kuka, vojnega ministra generalnega polkovnika barona pl. Kroatina, c. in kr. veleposlanika v Washingtonu grofa Tarnowskega, tajnega svetnika barona Konopka in c. in kr. podmaršala Avrela pl. Le Beau.

Španska ministrska kriza.

Madrid, 9. januarja. (K. ur.) Agence Havas: Po današnjem ministrskem svetu se je podal grof Romanones h kralju, da ga prosi, naj vpraša prejšnjega ministrskega predsednika za svet, da se kar najboljši reši ministrska kriza. Nota vlade pravi, da je kriza nastala obenem z odgoditvijo državnih stanov in je radi mednarodnih dogodkov, posebno radi Wilsonove note niso uradno objavili. Grof Romanones je izjavil, da se bo položaj še danes pojasnil.

Demisija španske vlade.

Madrid, 9. jan. (K. u.) Reuter: Ministrski predsednik je podal demisijo celokupnega kabineta.

Vlada ostane.

Madrid, 9. jan. ob 6. uri zvečer. (K. u.) Reuter: Grof Romanones je naznanil, da je moglo ostati celokupno ministrstvo na svojem mestu. Kralj mu je ponovno izrekel svoje popolno zaupanje.

Glasba.

Cerkveni Glasbenik 1916, 12. štev. Vsebina: † Cesar Franc Jožef I.; Cerkvenoglasbena liturgika. II. Vrste cerkvene glasbe. 1. Gregorijanski koral (Fr. Ferjančič); Kyrie eleison (Fr. Omerza); orglje za prezbiterij ljubljanske stolnice (dr. Fr. Kimovec); Cerkveno ljudsko petje (dr. Fr. Kimovec); Odredba knezoškof, ordinariata glede intonacije orgelj; Iz odbora Ceciliji-

nega društva; Organistovske zadeve; Dopisi; Pregled cerkvenoglasbenih listov; Razne reči; Oglasnik; Ob koncu leta; Naše priloge; Listnica upravnistva. — 11. in 12. glasbena priloga prinaša sledeče skladbe: »Razglasenje Gospodovo« za mešani zbor in orglje, zložil Stanko Premrl; »O Jezus, ves moj blagor ti«, za mešani zbor, zl. Emil Hochreiter; »Sv. Cecilija«, za mešani zbor, zl. Fran Mlinar-Cigale. — »Cerkveni Glasbenik« izhaja po enkrat na mesec ter stane za celo leto z glasbeno priložnostno vred 5 kron, za cerkve ljubljanske škofije 4 K, za dijače 3 K. — Prihodnja dvojna številka (1917, 1. in 2.) izide šele v februarju. Razun mnogih starejših letnikov so na prodaj iz zadnjega časa še popolni letniki: 1914, 1915 in 1916.

Slike Nj. Veličanstva cesarja Karla I. (litografije) v velikosti 59 × 89 cm se dobe v Katoliški Bukvarni v Ljubljani. V nekaj dneh bodo na razpolago tudi večbarvne slike v velikosti 54 × 68 cm za ceno 8 K.

Dohodnina. Določbe o dohodninskem davku po zakonu o osebnih davkih. Cena 1 K 90 vin. s poštnino vred. Sestavljen Valentin Žun.

Za sestavo dohodninske napovedi, katero mora davčni obvezanec vsako leto meseca januarja predložiti davčni oblasti, bo ta lahko umljiva in s praktičnimi vzorci opremljena knjiga izborna služila. Olajšala bo delo in prihranila marsikaj na davčnih izdatkih. Malokomu so namreč znane določbe glede dovoljenih odbitkov, katere mora v napovedi uveljaviti, da se mu dovolijo olajšave in zniža davčni postavek.

Frostovoljno gasilno društvo v škofiji Loka javlja tužno vest, da je njega ustanovnik in čestni član, gospod

J. N. Koceli
trgovec in posestnik

dne 8. januarja 1917 mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb se vrši dne 10. januarja 1917 ob 3. uri popoldne.

Preblagi pokojnik se priporoča vsem mnogim zaslug, ki si jih je pridobil za tukajšnje gasilno društvo, v hvaležen in nepozaben spomin.

SKOFJA LOKA, 9. jan. 1917.

Alojzij Strupl, Radeckega c. 14. v Ljubljani ima napredaj

orodje zavodnjake

kakor: vrvi, kladiva, železne oklepe, macole in vse druge priprave. 70

Kupim hišo

v dobrem

15. s., Gabrovica, 1897, ujet; inf. Jež Iv., 17. pp., 2. s., Krško, 1895, mrtev (6.—20./9. 1916); inf. Kajin Josip, 5. dom. pp., 14. s., Vinica, 1894, ujet; inf. Konjar Filip, 5. dom. pp., 14. s., Kranj, 1893, ujet; inf. Križaj Fr., 5. dom. pp., 14. s., Rovte, 1878, ujet; topn. Lukan Ivan, 28. polj. top. p., Logatec, 1891, mrtev (22./10. 1915); inf. Mndvešek Ivan, 4. dom. pp., Polšnik, 1895, mrtev (28./7. 1916); inf. Miklavac Anton, 7. pp., 3. nad. s., Trst, 1884, ujet; poddes. Miklavčič Anton, 4. dom. pp., Sv. Jakob, Kor., mrtev (3./7. 1916); lovec Novak Anton, 7. lov. b., Novo mesto, 1885, mrtev (20./8. 1916); inf. Oman Anton, 5. dom. pp., 14. s., Predvor, 1883, ujet; inf. Orehek Franc, 5. dom. pp., 14. s., Moravče, 1894, ujet; poddes. Papež Anton, 5. dom. pp., 15. s., Ljubljana, 1889, ranjen in ujet; inf. Pizek Josip, 4. dom. pp., 9. s., Remšnik, 1894, mrtev (4./7. 1916); inf. Pohleven Anton, 5. dom. pp., 14. s., Šturje, 1897, ujet; pionir Sadar Anton, 3. pion. baon, 1. marštot., Žužemberk, 1897, mrtev (1.—15./9. 1916); inf. Simončič Franc, 26. dom. pp., 1. s., Ptuj, 1897, mrtev (9./9. 1916); inf. Strancar Stefan, 5. dom. pp., 14. s., Planina, 1880, ujet; inf. Stručič Filip, 4. dom. pp., 6. s., Podgorje, 1883, mrtev (6./7. 1916); inf. Urbas Anton, 7. pp., 1. nad. s., Rakek, 1896, ujet; inf. Železnik Urban, 4. dom. pp., 11. s., Špitalič, 1878, mrtev (3./7. 1916); desetničnik Žornik Ivan, 5. dom. pp., 14. s., Čezsoča, 1893, ranjen in ujet.

Prisilna ponudba za zimsko perilo.

C. kr. trgovinsko ministrstvo je v zmislu ministrskega ukaza z dne 13. aprila leta 1916, drž. zak. št. 100, z razpisom z dne 11. decembra 1916 odredilo prisilno ponudbo za birkane bombažaste moške srajce, jopice in spodnje hlače, nadalje za moške srajce, jopice in spodnje hlače, ki so konfekcionirane iz bombažastih tkanin, nadalje za vse bombažasto trikotno blago, pripravo za zimsko perilo kakor tudi vse surovo in beljeno, barvano tiskano in pisano tkano, tudi z efekti iz drugih materialij narejeno bombažasto blago, v kolikor je na eni in na obeh straneh kosmato, kakor na primer flanele, barhent, velurje itd. brez ozira na širino, vstavo, način tkanja in številko preje ter brez ozira na težo. Oni, ki imajo manj nego 3 tucate moških srajc, jopic in spodnjih hlač skupaj, oziroma manj nego 500 m više označenega trikotnega blaga in tkanega blaga skupaj, so oproščeni prisilne ponudbe dolžnosti. Tistih kvalitativ više označenih predmetov in više označenega blaga, katero je v zmislu § 5. ministrskega ukaza z dne 31. avgusta leta 1916, drž. zak. št. 283, oziroma odredbe trgovinskega ministrstva z dne 2. novembra 1916 sedaj dovoljeno za detajlno prodajo, ni treba ponuditi, marveč se smejo tudi nadalje oddajati neposrednim konsumantom. Pravtako ne spadajo pod prisilno dolžnost one množine blaga, katere so bile v zmislu § 7. ministrskega ukaza z dne 31. avgusta 1916, drž. zak. št. 283, dovoljene za konfekcioniranje. Kdor ima več nego 3 tucate više označenih perilnih vrst ali več nego 500 metrov navedenega blaga, je, v kolikor ne pridejo zanje omenjene izjeme v poštev, dolžan, da do 10. januarja 1917 naznani svojo celotno posest tega blaga Centrali za bombaž. (Baumwollzentrale, Anbotabteilung, Dunaj I, Maria Theresienstrasse 32—34). Od vsake kvalitete ponudnega blaga je hkratu s ponudbo rekomandirano poslati 15 cm dolg vzorec, od vsake vrste ponudnega perila en kos. Razpoložno množino in kraj shrambe je natančno navesti. Oferte iz proste roke, ki so bili doslej stavljeni kateremukoli oddelku Centrala za bombaž, ni smatrati za ponudbo v zmislu tega ukaza. Posestniki više označenega blaga so torej dolžni vnovič blago ponuditi ponudnemu oddelku Centrala za bombaž ter opremiti ponudbo z vzorci. Ponudniki naj navedejo za vsako ponudeno blago ceno, po kateri so pripravljeni oddati blago nakupovalnemu oblastvu ne glede na uradno cenitev. Ponudbena dolžnost ne zadane onih množin, za katere ima kdo na dan razglasitve tega ukaza uporabno, oziroma podelovalno dovolilo pri Vojni zvezi za bombažasto industrijo ali za katere se je izstavilo sklepno pismo Centrali za bombaž. Glede blaga, za katero se uveljavlja izjemno dovolilo trgovinskega ministrstva za prosto porabo in prodajo, je treba navesti natančno datum in številko tega dovolila in firmo, kateri se je dalo dovolilo. Tako blago treba naznani in je le v tem primeru izvzeto od ponudbene dolžnosti, ako se na nedvoumen način donese dokaz za prosto porabo. Ronudna dolžnost tudi ne zadane onih množin surovih in beljenih tkanin više označenih vrst, katere so bile že na podlagi predidajočih ukazov trgovinskega ministrstva ponudene Centrali za bombaž. Vsaka manipulacija z blagom, za katero se ne more doprinesiti dovolila za prosto porabo, je od dneva razglasitve tega ukaza prepovedana. Do poteka termina za prisilno ponudbo ni dovoljeno tega blaga niti podelovati niti oddajati niti prodajati niti kam drugam ponujati. Potek termina bode Centrala za bombaž vsakemu ponud-

niku naznanila. Natančnejše podatke o izvedbi ponudnega postopanja so strankam na razpolago pri Centrali za bombaž in pri pristojnih trgovskih in obrtniških zbornicah. Prestopki tega ukaza, zlasti opustitev ponudbe ali prijave, nepravilne navedbe, zapoznitev ponudbe spadajo pod kazenska določila ukaza z dne 13. aprila 1916, v kolikor ne pridejo strožje kazenske določbe v poštev. Posebej treba opozoriti, da se predmetno blago rabi za nujne vojaške potrebe in je torej treba posebno natančno držati se termina. Interesente opozarjamo tudi na to, da bo komaj mogoče ustrezati eventualnim prošnjam, da se prepusti tako blago za civilne potrebe.

Važno

za ljudi, ki imajo sorodnike v Ameriki!

Kdor hoče od svojih sorodnikov v Ameriki dobiti kakšno denarno podporo, naj spiše kratko pismo v nemščini, v katerem naj opiše samo svoje rodbinske zadeve in ne omenja ničesar o politiki ali vojski. Na posebnem zavetku naj zapiše naslov svojih sorodnikov v Ameriki, pismo pa vstakne v drug zavitek, na katerega naj poleg svojega natančnega naslova razločno zapiše tale naslov:

Henry C. ZARO, per Adresse der k. k. priv. Länder-Bank Wien I.

Odda se takoj služba

organista in cerkvenika

v Bukovšici nad Škofjoloko. Oglasiti se je pri župnem uradu istotam, pošta SELCA. — 29

Kdo ve kaj

o poddesetniku Antonu Švara, k u. k. Sapper-Komp. 8/3, Feldpost 26 Pojasnila prosi Marija Švara, Vila Piccoli, Ljubljana. 65

Sprejme se pošten mladenič, vojaščine prost na dobro službo **cerkvenika**

Naslov se izve pri upravnistvu „Slovenca“. 68

Vdova po v vojni padlem možu z večletno prakso želi vstopiti kot

blagajničarka

v primerno službo. — Pismene ponudbe po „Primerno“ na upravnistvo „Slovenca“. 55

Razpisuje se služba

organista in cerkvenika.

Kje, pove upravnistvo lista pod št. 51.

Voli za delo

se bodo prodajali v soboto dne 13. t. m. ob 11. uri predpoldne na Počivalnikovi pristavi (Trnovo Ljubljana). Istočasno se bodo oddajale tudi plemenske ovce.

Kranjsko deželno mesto za dobavo klavne živine v Ljubljani. 43

Popolnoma nova oprava

za Specerijško trgovino je poceni nap. odaj. Janko Predovič, Ljubljana, Ambrožev trg št. 7. 46

F. BATJEL, Ljubljana

Stari trg 28 (prej v Gorici)

vij. priporoča novo zalogo koles, šival. strojev, gramofonov, žepn. elektr. svetilk, kompl. že od K 2.— V zalogi vedno par tisoč. Najboljše baterije. Posebno nizka cena za razprodajalce. — Pismena naročila se tekoč izvrše. 3910

Zimske kože

domačih in poljskih zajcev, kun, diburjev, mačk, vider, lisic, srn, i. dr., kupuje vsako množino po najvišjih cenah. 3917 Jakob Traun, Glince pri Ljubljani.

C. kr. vojni kurati, pa tudi župniki v samoti naročajo zadnji čas pridno: „**Naš Gospod!**“ zbrane pridige župnika F. S. Segula. Cena 6 K. (franko s povzetjem, pride najceneje!) Naročila sprejema Uprav. „Novi Pridigar“, Pragersko (Stajersko). 40

Ženitna ponudba.

Radi pomanjkanja znanja se želim tem potem seznaniti s krepostno, verno in pobožno gospico ali vdovo brez otrok, ki bi imela posestvo s trgovino, gostilno, mlinom ali kakim podjetjem. Resne ponudbe če mogoče s sliko se prosijo do 18 t. m. upravi pod „SRSCA 67“. Slika se vrne. Tajnost zajamč.

Naznanilo.

Vsled pomanjkanja sladkorja, moke in drugih sirovin sem primorana obratovanje še bolj omejiti, zato bo trgovina ob nedeljah in praznikih na nedoločen čas zaprta. Slavno občinstvo izvoli to blagohotno na znanje vzeti.

Jos. Schumi,

tovarna kandičev in slaščičarskih izdelkov. Ljubljana, Gradišče, 9.

Naznanilo!

Slavnemu p. n. občinstvu se vljudno naznanja, da prevzema podpisani vsakovrstne

težke vožnje

s kolodvora in na kolodvor, posebno še prevažanje premoga, drv itd.

s kolodvora in na kolodvor. Istotam se tudi kupi poljubna množina trdih bukovih drv.

Velespoštovanjem

Josip Turk,

prevodnik in podjetnik, Ljubljana, Radeckega cesta št. 3.

Službe išče

pridno in pošteno dekle pri kaki gospodi. — Tozadevne ponudbe je pošiljati do 15. januarja pod „sirota 13“ na upravnistvo „Slovenca“

Kranjska deželna podružnica v Ljubljani

n. a. dež. življ. in rentne, nezg. in jamstvene zavarovalnice

sprejema zavarovanja na doživetje in smrt, otroških dot. rentna in ljudska, nezgodna in jamstvena zavarovanja.

Javen zavod.

Absolutna varnost.

Nizke premije.

Udeležba na dividendah pri življenjskem zavarovanju že po prvem letu: Stanje zavarovanj koncem leta 1914. K 175.490.838.—

Stanje garancijskih fondov koncem leta 1914. K 48.732.022.76

V letu 1914. se je izplačalo zavarovancem na dividendah iz čistega dobička . . . K 432.232.66

Kdor namerava skleniti življenjsko zavarovanje, veljavno za vojno zavarovanje, naj se v lastno korist obrne do gori imenovane podružnice. — Prospekti zastoj tu poštine prosijo. 1439

Sposobni zastopniki se sprejmejo pod najugodnejšimi pogoji.

Marije Terezije cesta št. 12.

Opozorilo!

Podpisana tvrdka opozarja s tem, da gospod

Anton Wisiak

bivši naš uslužbenec ni več upravičen sklepati kupčij v našem imenu in za naš račun, ter ga

ni zamenjati s

sodružnikom naše tvrdke gospodom

Aleksandrom Wisiakom

(bivšim potnikom Schichtove tvrdke).

V Ljubljani, dne 8. januarja 1917.

J. Globočnik in drug.

MODNI SALON.

Cenjenim damam priporočam svojo zalogo najnovejših klobukov. V zalogi novi žalni klobuki.

Odprto tudi v opoldanskih urah.

Cene priznane nizke.

Rozi Fabčič

Rimska cesta 6.